

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ສໍານັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ

ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ເລກທີ 2432 /ອວຕສ-ສນຍ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 11/11/2005

ຂໍ້ກຳນົດ

ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນ
ຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ
ຈາກໂຄງການພັດທະນາ

Regulations

for Implementing Decree on Compensation and
Resettlement of People Affected
by Development Projects

ຈັດພິມໂດຍ: ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

Printed by: Science Technology and Environment Agency

ກັນຍາ 2006

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

====000====

ສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ

ເລກທີ 2432 /ອວຕສ-ສນຍ

ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 11 ພະຈິກ 2005

ຂໍ້ກຳນົດ

ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ
ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ

- ອີງຕາມ ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 192/ນຍ, ລົງວັນທີ
7/7/05 ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ
ຈາກໂຄງການພັດທະນາ

- ອີງຕາມ ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການ
ເຄື່ອນໄຫວ ຂອງອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສະບັບ
ເລກທີ68/ນຍ, ລົງວັນທີ 21/05/1999

ລັດຖະມົນຕີປະຈຳສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ,
ຫົວໜ້າອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ອອກຂໍ້ກຳນົດ:

ໝວດທີ I ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1: ຈຸດປະສົງ

ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້ ແມ່ນແນໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ ສະບັບເລກທີ 192/ນຍ, ລົງວັນທີ 07/07/2005 ແລະ ເພື່ອປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ສະບັບເດືອນ ພະຈິກ 2005.

ມາດຕາ 2: ຫຼັກການ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກການ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ໝວດທີ II

ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນໃນວົງຈອນໂຄງການ

ມາດຕາ 3: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຍົກຍ້າຍ ຈັດສັນປະຊາຊົນ ໂດຍໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບວົງຈອນໂຄງການດັ່ງນີ້:

ຂັ້ນຕອນຂອງວົງຈອນໂຄງການ

ຂັ້ນຕອນຂອງຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

ການສະເໜີໂຄງການ

ການວິໄຈບັນຫາສັງຄົມຂອງໂຄງການ / ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ / ຮ່າງແຜນວຽກສໍາລັບການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ

ການເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ເບື້ອງຕົ້ນ

ປັບປຸງຮ່າງແຜນວຽກໃຫ້ລະອຽດ / ປະເມີນທາງເລືອກ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບໃນທາງລົບ / ຕົກລົງເອົາທາງເລືອກທີ່ດີໃນການອອກແບບ

ການເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ແບບລະອຽດ

ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ/ ການ ສໍາຫຼວດດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ / ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ເສຍຫາຍ / ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ / ແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ

ການອອກແບບໂຄງການ ແບບລະອຽດ

ປັບປຸງ ແລະ ເຮັດແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ/ ແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ ສະບັບສຸດທ້າຍ

ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການດໍາເນີນງານໂຄງການ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ / ແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ.

ເນື້ອໃນລະອຽດ ສໍາລັບ ການ

ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ ຂອງວົງຈອນໂຄງການ ແລະ ຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ໝວດທີ III

ການວາງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ການປະກອບເອກະສານ ແລະ ການລາຍງານ

ກ. ການວາງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ການປະກອບເອກະສານ

ມາດຕາ 4: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການວາງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ປະຊາຊົນ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການດຳເນີນຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 3 ຂອງຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້ ໂດຍປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 15 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມເອກະສານບົດລາຍງານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 5 ຫາ ມາດຕາ 9 ດັ່ງລຸ່ມນີ້.

ມາດຕາ 5: ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງເຮັດການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນໃນຂັ້ນຕອນສະເໜີໂຄງການ ເພື່ອກຳນົດບັນຫາສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະເພດຂອງກຸ່ມຄົນທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ສຳລັບການສຶກສາຜົນກະທົບ ຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳ ເອົາມາຈາກການລົງໄປພາກສະໜາມໃນຈຸດຕ່າງໆ ແລະ ຈາກການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນພື້ນຖານ ສຳລັບ ການປະເມີນປະເພດຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຄວາມເລິກເຊິ່ງຂອງການວິໄຈຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງການ, ການປະກອບເອກະສານອັນຈຳເປັນ

ເພື່ອການພັດທະນາໂຄງການ, ການປະເມີນຄຳເໝັນ ແລະ ຄວາມຊຳນິຊຳນານງານ ຂອງນັກວິຊາການທີ່ຕ້ອງມີ ແລະ ເພື່ອກະກຽມຮ່າງແຜນວຽກອັນຈຳເປັນ ເພື່ອເຮັດ ການສຶກສາລະອຽດກ່ວາເກົ່າໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນກະກຽມໂຄງການ. ການສຶກສາຜົນ ກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການປຶກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ.

ມາດຕາ 6: ປະເພດຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການ ຄວນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ການສູນເສຍຊັບສິນຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຂອງສ່ວນລວມທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ;
- ການສູນເສຍລາຍຮັບ, ວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ທຸລະກິດທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ;
- ຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກການຖືກຍົກຍ້າຍ;
- ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຕໍ່ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້;
- ໂຄງຮ່າງທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ນິຕິກຳທີ່ອາດເຮັດໃຫ້ມີອຸປະສັກຕໍ່ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ;
- ການຈັດຕັ້ງຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ສັງຄົມຕົ້ນຕໍ.

ມາດຕາ 7: ການສ້າງ ແລະ ການທົບທວນຄືນ ແຜນວຽກ

ອີງໃສ່ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມ ເສຍຫາຍ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ ກະກຽມບົດລາຍງານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ບົດລາຍ ງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ, ບົດລາຍງານການປະເມີນ ການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ປະຊາຊົນ ແລະ ແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ. ພ້ອມນັ້ນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ ສ້າງແຜນວຽກ ເພື່ອກະກຽມບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວ. ອີງການຮັບຜິດຊອບໂຄງການ ແມ່ນຈະເປັນຜູ້ພິຈາລະນາແຜນວຽກ ລວມທັງງົບປະມານສຳລັບການສ້າງບົດລາຍ ງານຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາເທິງນັ້ນ.

ມາດຕາ 8: ຫຼັງຈາກການວິໄຈບັນຫາສັງຄົມຂອງໂຄງການ.

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາພາກສະໜາມອັນຈຳເປັນ ແລະ ສຳຫຼວດຂໍ້ມູນພື້ນຖານຕາມຜົນການວິໄຈໂຄງການທີ່ໄດ້ກຳນົດອອກມາ. ກ່ອນທີ່ຈະລົງດຳເນີນວຽກຢູ່ພາກສະໜາມ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງຂະບວນການປະຊາສຳພັນ ເພື່ອອະທິບາຍເຖິງ ອົງປະກອບຕ່າງໆຂອງໂຄງການ, ປະເພດຂອງຜົນກະທົບ, ເນື້ອໃນ ແລະ ກຳນົດເວລາ ໃນການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີ ຫຼື ການສຳຫຼວດເພື່ອໄດ້ຂໍ້ມູນພື້ນຖານອື່ນໆ.

ມາດຕາ 9: ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ

1. ຢູ່ໃນໂຄງການທີ່ອາດຈະມີຜົນກະທົບທາງອ້ອມຕໍ່ສັງຄົມ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດ ໃນບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນດັ່ງທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໄວ້ຢູ່ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ກວມເອົາເນື້ອໃນສຳຄັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການກຳນົດບັນຫາດ້ານສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.
- ການວິໄຈຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ.
- ການວິໄຈກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2. ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ແມ່ນເປັນກອບດຳເນີນງານລວມອັນໜຶ່ງ ຊຶ່ງກວມລວມເອົາທັງໝົດຜົນກະທົບຕ່າງໆທີ່ຈະເກີດມີຕໍ່ມະນຸດລວມທັງຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສວຍງາມຂອງທຳມະຊາດ, ມໍລະດົກທາງດ້ານວັດຖຸບູຮານ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ຜົນກະທົບທາງດ້ານປະຊາກອນ ແລະ ຊຸມ

ຊົນ, ຜົນກະທົບທາງດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ເສດຖະກິດ, ການປະເມີນບົດບາດຍິງ- ຊາຍ, ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸກຂະພາບ, ສິດທິຂອງຊົນເຜົ່າ, ຜົນກະທົບດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເມືອງ, ການປະເມີນຄວາມທຸກຍາກ, ບັນຫາກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນ (ຄວາມສາມາດເຂົ້າໄປນຳໃຊ້ ແລະ ການມີກຳມະສິດຕໍ່ຊັບພະຍາກອນ) ແລະ ຜົນກະທົບອື່ນໆ ຕໍ່ສັງຄົມ.

3. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງສ້າງບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ແບບລະອຽດ ເຊິ່ງລວມເອົາແຜນດຳເນີນງານດ້ານສັງຄົມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງເສີມຜົນກະທົບດ້ານບວກ ແລະ ນຳສະເໜີບົດດັ່ງກ່າວໃຫ້ກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງ.

ມາດຕາ 10: ການສ້າງເອກະສານ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງສ້າງເອກະສານແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຫຼື ບົດລາຍງານການເວນຄົນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນກໍລະນີບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ການວິໄຈບັນຫາສັງຄົມຂອງໂຄງການ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ໂຄງການຈະມີຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ການສູນເສຍຊັບສິນຂອງສ່ວນລວມ, ສ່ວນບຸກຄົນ, ການສູນເສຍລາຍຮັບ ແລະ ທຸລະກິດຕ່າງໆ ເຊິ່ງເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກການເວນຄົນຊັບສິນ ແລະ ການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ການຈຳກັດການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຂອງຊຸມຊົນ ທີ່ຂຶ້ນກັບລະດັບ ແລະ ຂະໜາດຂອງຜົນກະທົບ.

ການສ້າງເອກະສານ ຈະຕ້ອງດຳເນີນການບົນພື້ນຖານສາມຫຼັກການລວມດັ່ງນີ້:

- ສິ່ງເສີມຄຸນນະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.
- ປ້ອງກັນ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ສັງຄົມມີໜ້ອຍລົງເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້.
- ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.

ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປະຕິບັດສາມຫຼັກການດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍມາດຕະການອື່ນຈຳເປັນທັງໝົດສຳລັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການທົດແທນຄືນຕໍ່ຊັບສິນທີ່ຖືກເວນຄືນໃນມູນຄ່າບຸນແທນ ແລະ ການຟື້ນຟູ ຫຼື ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.

ມາດຕາ 11: ບົດລາຍງານການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ໃນກໍລະນີມີຜົນກະທົບໜ້ອຍເຊັ່ນ: ມີໜ້ອຍກ່ວາ 200 ຄົນ (ປະມານ 40-50 ຄອບຄົວ) ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ທັງຜົນກະທົບໜ້ອຍ ແລະ ມີການຍົກຍ້າຍບໍ່ຫຼາຍ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດບົດລາຍງານການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນ ການເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກແບບລະອຽດ ແລະ ນຳສະເໜີຕໍ່ກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ. ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ກະກຽມ ບົນພື້ນຖານການສຳຫຼວດຈຳນວນປະຊາກອນ, ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ທັງໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ສຳເລັດ ຫຼັງຈາກໄດ້ມີການອອກແບບໂຄງການແບບລະອຽດ ລວມທັງການສຳຫຼວດຈຳນວນປະຊາກອນສຳເລັດແລ້ວຢ່າງສົມບູນ, ການສຳຫຼວດ ແລະ ການປະເມີນຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ການກຳນົດງົບປະມານຄັ້ງສຸດທ້າຍ.

ມາດຕາ 12: ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

1. ໃນກໍລະນີຜົນກະທົບຂອງໂຄງການມີຫຼາຍ ເຊັ່ນ ຫຼາຍກວ່າ 200 ຄົນ (40-50 ຄອບຄົວ) ໄດ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ຫຼື ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກມີການສູນເສຍພື້ນຖານການຜະລິດ, ລາຍຮັບ, ວຽກເຮັດງານທຳ ຫຼື ທຸລະກິດ ຍ້ອນໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນໃຫ້ລະອຽດໃນເວລາສ້າງບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກແບບລະອຽດຂອງໂຄງການ.

ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມບົນພື້ນຖານ ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ, ການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ແຜນການດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ເຮັດສຳເລັດຫຼັງຈາກໄດ້ມີການອອກແບບໂຄງການຢ່າງລະອຽດ ໂດຍກວມລວມເອົາທັງການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງທີ່ສຳເລັດຢ່າງສົມບູນ, ການປະເມີນ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນ ແລະ ການກຳນົດງົບປະມານຄັ້ງສຸດທ້າຍ. ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດຕາມເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເອກະສານບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

2. ກິດຈະກຳໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈະໄດ້ຮັບການດຳເນີນການໄດ້ ກໍແຕ່ເມື່ອແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງໂດຍ ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

3. ໄລຍະຂ້າມຜ່ານຂອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈະຖືກຫຍໍ້ໃຫ້ສັ້ນລົງ ແລະ ວຽກເວນຄົນຊັບສິນ, ວຽກທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ວຽກຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ວຽກພື້ນຟູເສດຖະກິດ ສຳລັບສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ໄລຍະໃດໜຶ່ງຂອງໂຄງການ (ຍົກເວັ້ນແຕ່ກໍລະນີມີການສະເໜີມາດຕະການພື້ນຟູເສດຖະ

ກິດໄລຍະຍາວ (ເຊັ່ນ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ) ຕ້ອງດຳເນີນໃຫ້ສຳເລັດຢ່າງ
ໜ້ອຍ 1 ເດືອນ ກ່ອນໜ້າວຽກກໍ່ສ້າງໂຄງການ ໃນສ່ວນນັ້ນ ຫຼື ໄລຍະນັ້ນ
ຈະເລີ່ມຂຶ້ນ.

**ມາດຕາ 13: ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ໂຄງຮ່າງຂອງແຜນການຍົກ
ຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ**

ຕົວຢ່າງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ຕ້ອງການ ສຳລັບການກະກຽມບົດລາຍງານ
ການເວນຄົນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ແຜນການຍົກຍ້າຍ
ຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ໂຄງຮ່າງຂອງແຜນການດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບົດ
ແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍ
ຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ເພື່ອສ້າງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ເປັນທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້,
ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຫຼື ທີ່ປຶກສາ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນໄປຕາມບາດກ້າວຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- ການທົບທວນຄືນລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງໆຂອງ ສປປລາວ;
- ການທົບທວນຄືນ ການອອກແບບຂອງໂຄງການແບບລະອຽດ, ຜົນໄດ້
ແລະ ຂໍ້ແນະນຳໃນບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງຄົມ ເບື້ອງ
ຕົ້ນ;
- ດຳເນີນການສົນທະນາປຶກສາຫາລືກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຂັ້ນ
ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ການເຫັນດີ, ເຫັນ
ພ້ອມນຳວິທີການວາງແຜນສຳລັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.
ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຈະຕ້ອງທ້າວທັນໃນການວາງແຜນ

ການສຳລັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການນັ້ນ;

- ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດຈາກໂຄງການ (ໃຫ້ກວມເອົາ 100%), ຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຕົວແບບ¹ ໃນເຂດໂຄງການ ແລະ ເຂດທີ່ສະເໜີເປັນບ່ອນຕັ້ງບ້ານໃໝ່, ບ່ອນໃດທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍຈັດສັນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງສ້າງຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ປະຊາຊົນເຈົ້າພາບ. ສຳລັບໂຄງການທີ່ມີລະດັບນ້ອຍກວ່າ ແລະ ອີງໃສ່ຫົນຮອນທີ່ມີ, ວຽກງານການສຳຫຼວດ, ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ການສຳຫຼວດເກັບກຳຂໍ້ມູນດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ອາດລວມເອົາວຽກທັງໝົດທີ່ກ່າວມານັ້ນ ເຂົ້າກັນໃນເວລາການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນພາກສະໜາມ;
- ດຳເນີນການປົກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ (ລວມທັງ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ) ເພື່ອຮັບເອົາຄຳຄິດຄຳເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ເຂົ້າໃນການອອກແບບແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ເພື່ອຍົກສູງຄວາມ

¹ ການສຳຫຼວດ ຕ້ອງໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ ທີ່ມີເຈົ້າຂອງ ຫຼື ມີຜູ້ນຳໃຊ້ຢູ່ ແລະ ຈຳນວນທີ່ຊຸດເຈນ ສຳລັບຊັບສິນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເວນຄືນ ໃນໄລຍະຊົ່ວຄາວແລະຖາວອນ ຈາກແຕ່ລະຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ລວມທັງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຖານະທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ອາຊີບຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດ.

² ການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຄວນໄດ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບໂຄງປະກອບດ້ານສັງຄົມ, ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ການເຂົ້າເຖິງບ່ອນໃຫ້ການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆ ທີ່ຈັດຕາມແຕ່ລະກຸ່ມສັງຄົມໃນເຂດໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນເຈົ້າພາບໃນເຂດທີ່ຈັດສັນບ່ອນຢູ່ໃໝ່, ຕ້ອງໄດ້ລະບຸຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບກຸ່ມຄົນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ, ໂດຍສະເພາະ ຜູ້ຫຼຸກຍາກ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້ (ຕົວຢ່າງ: ຜູ້ເຂົ້າທີ່ດິນຢູ່, ຄົນງານທີ່ບໍ່ມີດິນ, ແມ່ຍິງ) ແລະ ໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຄຸນລັກສະນະພິເສດ ຂອງເຂົາເຈົ້າຕໍ່ໂຄງການ; ການສຳຫຼວດ ຄວນໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຜົນກະທົບ ທີ່ຄາດການໄວ້ຈາກໂຄງການ - ການໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສັງຄົມຕ່າງໆ ແລະ ຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ແຕ່ລະກຸ່ມຂອງສັງຄົມ.

- ເປັນເຈົ້າການ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກສຳລັບຂະບວນການຮັບຮອງ
 ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມສະດວກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
- ວິໄຈຂໍ້ມູນ ເພື່ອກຳນົດປະເພດຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ
 ໂດຍຂຶ້ນກັບລະດັບ ແລະ ຂະໜາດ ຂອງຜົນກະທົບຈາກອົງປະກອບ
 ຕ່າງໆ ຂອງໂຄງການ;
  - ດຳເນີນການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກ ເພື່ອຈັດຮູບແບບການ
 ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ (ລວມທັງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຊັບ
 ສິນປະເພດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ມາດຕະການພື້ນຜູ້ເສດຖະ
 ກິດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ) ສຳລັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນແຕ່ລະ
 ປະເພດ;
  - ສ້າງຂັ້ນຕອນສຳລັບປະເມີນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຊັບສິນ
 ປະເພດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ;
  - ສ້າງຕາຕະລາງເວລາ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ
 ປະຊາຊົນ;
  - ສ້າງຂັ້ນຕອນໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ;
  - ກຳນົດຂັ້ນຕອນຕິດຕາມກວດກາໃນໄລຍະດຳເນີນໂຄງການ ແລະ ຫຼັງ
 ໂຄງການສຳເລັດແລ້ວ ແລະ ກຳນົດອົງການຈັດຕັ້ງພາຍນອກ ທີ່ມີ
 ຄວາມສາມາດມາເຮັດການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ສ້າງແຜນວຽກສຳ
 ລັບວຽກດັ່ງກ່າວນີ້;
  - ຄາດຄະເນການໃຊ້ຈ່າຍ ສຳລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດ
 ສັນປະຊາຊົນ ລວມທັງຄ່າສິ້ນເບື້ອງທາງດ້ານບໍລິຫານຕ່າງໆ.

ໃນກໍລະນີໂຄງການໃດ ເຫັນວ່າຈະມີຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ຄອບຄົວໃນກຸ່ມທີ່ທຸກຍາກ, ໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ລະບຸມາດຕະການ ເພີ່ມເຕີມບວກກັບຄ່າທົດແທນຄວາມເສຍຫາຍ ເພື່ອແນໃສ່ປັບປຸງຖານະຂອງຜູ້ທຸກຍາກ ໃຫ້ຫຼຸດຜ່ອນລະດັບຄວາມທຸກຍາກ.

ມາດຕາ 14: ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ແລະ ການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການສຳຫຼວດພາກສະໜາມ ເພື່ອເກັບກຳເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານມາປະກອບເອກກະສານ ແລະ ບົດລາຍງານອັນຈຳເປັນ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດັ່ງກ່າວມີຄື:

1. ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ: ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ຈະມີການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂຄງປະກອບຂອງຄອບຄົວ, ອາຍຸ ແລະ ເພດໄວ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ວັດຖຸ ແລະ ຕໍ່ເສດຖະກິດ.

ມາດຕະການ ຄວນແນໃສ່ຫຼີກລ້ຽງຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານສັງຄົມທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຄວນຈັດຕາມຫົວເລື່ອງທີ່ກ່ວມເອົາ: ກ) ການຫຼຸດຜ່ອນ ສິ່ງກົດຂວາງ ໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ການຄ້າຂາຍ ແລະ ການຊອກວຽກງານເຮັດ; ຂ) ການປັບປຸງ ຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການໃຫ້ການບໍລິການດ້ານສັງຄົມ ທີ່ຈຳເປັນແກ່ຜູ້ທຸກຍາກ; ຄ) ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ, ມີຂະບວນການເຂົ້າຮ່ວມທີ່ດີ ແລະ ມີການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດີສຳລັບຜູ້ທຸກຍາກ; ແລະ ງ) ການຫຼຸດຜ່ອນໂອກາດ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າທຸກຍາກລົງຕື່ມ ໂດຍສ້າງຊັບສິນທາງດ້ານສັງຄົມຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ຍຸດທະສາດສ້າງຊັບສິນເປັນຕົ້ນ "ດົນບ່ຽນດົນ", ການ ໃຊ້ເຮືອນແໜ້ນຄົມ ແລະ ຄວາມພົ້ນເກີງທີ່ຮັບປະກັນຕໍ່ກຳມະສິດ ທີ່ດົນ, ຍຸດທະສາດ ທີ່ບໍ່ອີງໃສ່ຕົນ ອາດ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຫຼາຍກວ່າ ສຳລັບສິດຄອບຄອງຕາມປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳ ຂອງປະຊາຊົນຊົນເຜົ່າ ແລະ ຄົນດັ້ງເດີມ ການເຮັດໃຫ້ເຂົາເຖິງແຫຼ່ງການເງິນ ແລະ ສິນເຊື້ອຂະໜາດນ້ອຍດີຂຶ້ນ; ຕຳເນີນການຝຶກອົບຮົມໃນວຽກງານໃໝ່; ປັບປຸງຄວາມສາມາດໃຫ້ເຂົາເຖິງຕະຫຼາດ ແລະ ໂອກາດມືອງກເຮັດງານທຳ. ການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ ຄວນເຮັດໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທຸກຍາກ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຄວາມຈຳເປັນ, ບຸລິມະສິດ ແລະ ຄວາມບາດຖະໜາຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຖືກເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ໃນລັກສະນະທີ່ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງຄົບຖ້ວນ. ການຄັດເລືອກເອົາຍຸດທະສາດສູດທ້າຍ ຄວນອີງໃສ່ຄວາມມັກຊອບ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ບົນພື້ນຖານຄວາມຮັບຮູ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

2. ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ: ການຂຶ້ນບັນຊີລະອຽດ ກ່ຽວກັບຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈະລວມເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍແຍກຕາມແຕ່ລະປະເພດ ແລະ ໝວດ; ການສູນເສຍໂຄງລ່າງ ແລະ ຊັບສິນຄົງທີ່ອື່ນໆ, ການສູນເສຍລາຍຮັບ, ວຽກເຮັດງານທຳແລະ ທຸລະກິດ, ສະພາບການຄອບຄອງທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສາທາລະນຸປະໂຫຍກ ຂອງຊຸມຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ການສູນເສຍຊັບສິນທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ຊັບສິນຂອງຊຸມຊົນ.
3. ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຈະເກັບກຳເອົາຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຕີລາຄາຫຼັງຈາກໄດ້ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນສຳເລັດ. ຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍ ເຊິ່ງຖືກຄັດເລືອກເອົາມາເປັນຕົວຢ່າງນັ້ນ ຈະເນັ້ນໃສ່ລາຍຮັບຂອງຄອບຄົວໃນເວລານັ້ນ, ປະເພດຂອງອາຊີບຫຼັກ ແລະ ສຳຮອງ, ລະດັບທັກສະຄວາມຮູ້ ແລະ ການສຶກສາຂອງແຕ່ລະຄົນໃນຄອບຄົວ ແລະ ລັກສະນະລາຍຮັບ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍເງິນຄ່າ, ການປະຢັດ, ຊັບສິນ ແລະ ໜີ້ສິນ ທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ.

ມາດຕາ 15: ແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ແມ່ນບາດກ້າວທຳອິດ ແລະ ສຳຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ບັນຫາຂອງແມ່ຍິງ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂໃນແຜນການ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ. ຄຳຖາມ ແລະ ຍຸດທະສາດທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອແກ້ໄຂເລື່ອງຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດຢູ່ໃນ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ມັນມີຄວາມສໍາຄັນ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຄອບຄົວແມ່
ຮ້າງນາງໝ້າຍ, ຜູ້ເຖົ້າແລະ ແມ່ຍິງໂສດ ແລະ ຄວນໃຫ້ມີແມ່ຍິງເປັນຜູ້ເກັບກຳຂໍ້
ມູນ. ຖ້າເປັນໄປບໍ່ໄດ້ ຜູ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນກໍ່ຄວນເປັນຄົນທີ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈໄດ້ດີ ກ່ຽວກັບ
ຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເປັນຢ່າງດີ ກ່ຽວກັບການ
ຈະເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກແມ່ຍິງໄດ້ດີຄືແນວໃດ.

ມາດຕາ 16: ວັນເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກຳນົດບາດກ້າວທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບ
ຜົນ ກະທົບຍ້ອນໂຄງການພັດທະນາຊາບ ກ່ຽວກັບມື້ເລີ່ມຕົ້ນສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ
ຫຼື ກ່ຽວກັບກຳນົດໝາຍອື່ນໆທີ່ພົວພັນກັບວັນເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ ເພື່ອສະດວກໃນ
ການກຳນົດສິດ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ
ຕາມດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາ
ຊົນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 17: ແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ

1. ຖ້າຫາກມີຊົນເຜົ່າໃດໜຶ່ງທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ນອນຢູ່ໃນຈຳນວນປະຊາຊົນ
ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນ
ຂ່າວສານທີ່ຈຳເປັນໃນໄລຍະສຶກສາພາກສະໜາມ. ຖ້າວ່າຜົນກະທົບມີແຕ່ຕິດ
ພັນກັບການເວນຄືນທີ່ດິນເທົ່ານັ້ນ ຢູ່ໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ
ຕ້ອງມີພາກ ໜຶ່ງສະເພາະທີ່ເວົ້າເຖິງການແກ້ໄຂບັນຫາຊົນເຜົ່ານັ້ນ ແລະ ພ້ອມ
ທັງມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ຕາມມາ.
2. ເມື່ອຜົນກະທົບຕໍ່ຊົນເຜົ່າຫາກປະກົດມີຫຼາຍນອກຈາກຜົນກະທົບທີ່ໄດ້
ມີການເວນຄືນທີ່ດິນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ

ເປັນສະບັບໜຶ່ງສະເພາະໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ- ເຕັກນິກແບບລະອຽດ. ແຜນດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

3. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກຳນົດມາດຕະການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ປະເພດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອສຳລັບການພັດທະນາ, ການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ປົກສາທາລີກັບຊຸມຊົນ ແລະ ກິນໂກການແກ້ໄຂຂັ້ນແຍ່ງ ບົນພື້ນຖານການປົກສາທາລີກັບຜູ້ອາວຸໂສຂອງເຜົ່າຊົນ, ຊຸມຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
4. ໃນກໍລະນີ ໂຄງການຂອງລັດມີຄວາມຈຳເປັນເຮັດແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນຕາມຫຼັກການ ແລະ ນຳສະເໜີແຜນດັ່ງກ່າວໃຫ້ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການເປັນເອກະຊົນ ກ່ອນອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະຮັບຮອງເອົາ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີໃຫ້ກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກວດກາ ແລະ ເຫັນດີນຳເສຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 18: ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການສຳລັບການສ້າງແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ

ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການສຳລັບການສ້າງແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າມີຄື:

- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານພື້ນຖານທີ່ໄດ້ຈາກການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ, ການສຳຫຼວດ ເສດຖະກິດ- ສັງຄົມ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ;

- ກຳມະສິດຂອງຄອບຄົວຕໍ່ພື້ນຖານເສດຖະກິດ ແລະ ການຜະລິດ;
- ລາຍຮັບປະຈຳປີ ຈາກການເຮັດວຽກຕົນຕໍ່ ແລະ ສຳຮອງ;
- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານເສດຖະກິດຂອງຊຸມຊົນ (ເຊັ່ນ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຫຍໍ້ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນເສດຖະກິດ ແລະ ທຳມະຊາດ, ລະບົບ ການຜະລິດ ແລະ ການທຳມາຫາກິນ, ລະບົບກຳມະສິດ);
- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານສັງຄົມຂອງຊຸມຊົນ (ເຊັ່ນ ຂໍ້ມູນຫຍໍ້ ກ່ຽວກັບ ວົງສາຄະນາຍາດ, ລະບົບການໃຫ້ຄ່ານິຍົມ, ປະເພດການຈັດຕັ້ງສັງ ຄົມ ທີ່ຈັດຂຶ້ນຢ່າງເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ, ກຸ່ມກະສິກອນ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຈັດຕັ້ງທີ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອກຸ່ມ ຄົນໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບຜົນກະທົບ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການ.
- ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ຈາກໂຄງການ ຕໍ່ການບໍລິການຂັ້ນພື້ນຖານ ດ້ານສັງຄົມ (ເຊັ່ນ ນ້ຳສະອາດ, ໂຮງໝໍ ແລະ ໂຮງຮຽນ);
- ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການຕໍ່ຊີວິດທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ.

ຂໍ້ມູນຂ່າວສານສຳລັບສ້າງແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ ຕ້ອງເກັບກຳມາຈາກ ກອງປະຊຸມຮ່ວມກັບກຸ່ມຂອງຊຸມເຜົ່າທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢູ່ໃນເຂດນັ້ນ ແລະ ແມ່ ຍິງ ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນເຂດທີ່ໄດ້ຮັບອິດທິພົນຈາກໂຄງການ. ການປຶກສາຫາລື ຕ້ອງສຸມໃສ່ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ, ຜົນກະທົບທາງບວກ ແລະ ທາງລົບ ທີ່ອາດ ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຂໍ້ ແນະນຳສຳລັບການອອກແບບໂຄງການ. ຖ້າວ່າ ການສຶກສາກ່ຽວ ກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຈະມີ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈົນເຖິງຂັ້ນວ່າ ບັນດາຊຸມເຜົ່າຈະມີການປະຕິເສດໂຄງການ, ອົງການ ຮັບຜິດຊອບໂຄງການຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການອອກແບບ ຫຼື ການປັບປຸງ ໂຄງການຄືນໃໝ່.

ຂ. ການລາຍງານ

ມາດຕາ 19: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີເອກະສານບົດລາຍງານ ຕ່າງໆ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 15 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຄື:

- ໃນກໍລະນີໂຄງການເປັນໂຄງການຂອງລັດ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງ ນຳສະເໜີໃຫ້ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ອວຕສ) ເປັນຜູ້ກວດກາ ແລະ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ.
- ໃນກໍລະນີ ໂຄງການລົງທຶນຂອງພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ຊຶ່ງເຈົ້າຂອງ ໂຄງການເປັນທຸລະກິດເອກະຊົນ ຫຼື ເປັນການຮ່ວມທຸລະກິດລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ແລະ ພາກເອກກະຊົນ, ກ່ອນອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກ ໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະຮັບຮອງເອົາເອກະສານບົດລາຍງານ ຕ່າງໆເຫຼົ່ານັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີໃຫ້ຂະແໜງການທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກວດກາ ແລະ ເຫັນດີນຳເສຍກ່ອນ.

ໝວດທີ IV

ການມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ການມີສິດທິ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ ໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່

ມາດຕາ 20: ການມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ການມີສິດທິ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າ ເສຍຫາຍ, ການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ ໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຟື້ນຟູຊີວິດ ການເປັນຢູ່, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອ

ໃນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 3, 5, 6, 7, 8 ແລະ 9 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 21: ການມີເງື່ອນໄຂ

1. ບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນ, ຄອບຄົວ (ບາງເທື່ອກໍ່ເອີ້ນວ່າຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ), ບໍລິສັດ ຫຼື ສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ແລະ ຂອງເອກກະຊົນ ໃນວັນເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ ຫາກຍັງຕັ້ງພູມລຳເນົາຢູ່, ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຍັງທຳມາຫາກິນຢູ່ໃນເຂດແດນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນສູນເສຍທີ່ດິນ (ລວມທັງທີ່ດິນປູກເຮືອນ, ດິນເພື່ອເຮັດການຄ້າຂາຍ, ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ), ຊັບພະຍາກອນນຳ ຫຼື ຊັບສົມບັດຄົງທີ່ ແລະ ເຄື່ອນທີ່ໃດໜຶ່ງ ເພາະຖືກເວນຄົນ, ຖືກເຂົ້າຄອບຄອງ, ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ເວົ້າລວມ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບບໍ່ດີ, ທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ, ຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຕະຫຼອດໄປ ຫຼື ທຸລະກິດ, ອາຊີບ, ບ່ອນເຮັດວຽກ ຫຼື ເຮືອນຢູ່ ຫຼື ຖິ່ນອາໄສໄດ້ຮັບຜົນກະທົບບໍ່ດີ, ຖືກຍົກຍ້າຍ ຫຼື ບໍ່ກໍ່ຕາມ ຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຈະມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າທົດແທນຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ມີສິດໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ ຕາມດຳລັດ ແລະ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບຖານະຂອງກຳມະສິດ ຫຼື ສິດຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ດິນ ຫຼື ຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບນັ້ນ.

2. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ທີ່ເຄີຍມີລາຍຮັບຈາກການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ: ລ່າເນື້ອ, ຫາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ຫາປາ ແລະ ອື່ນໆ ກໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າທົດແທນຄວາມເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ມີວິທີ

ທຳມາຫາກິນໃໝ່ ແນໃສ່ປັບປຸງລາຍຮັບ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຄອບຄົວ ໃຫ້ດີຂຶ້ນ ຫຼື ຢ່າງໜ້ອຍກໍ່ພື້ນຟູໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບກ່ອນມີໂຄງການ.

3. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ທີ່ສູນເສຍທີ່ດິນ ແລະ ລາຍຮັບຊົ່ວຄາວ ຈາກວຽກ ຂອງໂຄງການ ກໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າທົດແທນຈາກການສູນເສຍລາຍຮັບຕະຫຼອດ ໄລຍະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບນັ້ນ. ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ມີຕໍ່ທີ່ດິນ, ຊັບສິນ ແລະ ສິ່ງປຸກ ສ້າງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຟື້ນຟູໂດຍໂຄງການ.

ມາດຕາ 22: ການທົດແທນຄົນຕໍ່ຊັບສິນຄົງທີ່ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ

ການມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອ ຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍແບ່ງເປັນປະເພດ ຕ່າງໆ ມີດັ່ງນີ້:

1. ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຍ້ອນສູນເສຍທີ່ດິນກະສິກຳ.
  - ກົນໄກລວມສຳລັບການທົດແທນດິນກະສິກຳທີ່ເສຍຫາຍ ຈະຖືກປະ ຕິບັດໂດຍຫຼັກການ 'ດິນປຸງນດິນ' ເຊິ່ງຕ້ອງເປັນດິນທີ່ມີສະມັດຕະ ພາບການຜະລິດເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ທີ່ຕັ້ງເປັນທີ່ຮັບໄດ້ຂອງປະຊາຊົນ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເຊິ່ງດິນສ່ວນໃຫຍ່ ຫຼື ດິນທັງໝົດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ໃນກໍລະນີບໍ່ສາມາດຊອກຫາດິນທີ່ ເໝາະສົມໄດ້ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ ມີການທົດແທນເປັນເງິນສົດຕາມມູນຄ່າດິນຕາມທ້ອງຕະຫລາດໃນ ປະຈຸບັນ. ແຕ່ແນວໃດກໍ່ຕາມ ຖ້າວ່າດິນທີ່ຖືກສູນເສຍນັ້ນ ຫາກມີສັດ ສ່ວນຕໍ່າກວ່າ 20% ຫຼື 20% ຂອງເນື້ອທີ່ດິນທັງໝົດ ແລະ ສ່ວນທີ່ ເຫຼືອນັ້ນຍັງສາມາດສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ໄດ້ຢູ່, ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ

ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນດ້ວຍເງິນສົດໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ສ່ວນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີພຽງສ່ວນໜຶ່ງຂອງດິນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແຕ່ສ່ວນທີ່ເຫຼືອແມ່ນບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຈຸດປະສົງທາງດ້ານເສດຖະກິດໄດ້, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະມີສິດ ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ດິນທັງໝົດໃນມູນຄ່າປ່ຽນທຽນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຫຼື ໂດຍວິທີ 'ດິນ ປ່ຽນດິນ'.

- ດິນກະສິກຳທີ່ປ່ຽນແທນນັ້ນ ຈະຖືກມອບໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍມີການໃຫ້ກຳມະສິດຄອບຄອງຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ພ້ອມທັງຍົກເວັ້ນພາສີ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຖ່າຍໂອນກຳມະສິດ, ຄ່າຂົນທະບູນ ແລະ ທຳນຽມຕ່າງໆ.
- ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ມີດິນຖືກຢຸດການນຳໃຊ້ຊົ່ວຄາວຍ້ອນວຽກງານຂອງໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນ ຕໍ່ລາຍຮັບສູງສຸດ ທີ່ຖືກສູນເສຍ, ຕໍ່ຊັບສິນ, ຜົນຜະລິດ ແລະ ດິນໄມ້ທີ່ຖືກເປ່ເພ ເສຍຫາຍ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ.
- ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ ຈະມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າຂົນສົ່ງ.

2. ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນການສູນເສຍດິນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ດິນ ສຳລັບການຄ້າ.

- ກົນໄກລວມສຳລັບການທົດແທນດິນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ດິນສຳລັບການຄ້າທີ່ ເສຍຫາຍ ຈະຖືກປະຕິບັດໂດຍຫຼັກການ 'ດິນປ່ຽນດິນ' ເຊິ່ງຕ້ອງເປັນດິນທີ່ມີຂະໜາດເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ທີ່ຕັ້ງເປັນທີ່ຮັບເອົາໄດ້ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເຊິ່ງດິນສ່ວນໃຫ່ຍ ຫຼື ດິນທັງໝົດຂອງເຂົາເຈົ້າຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ໃນກໍລະນີ ບໍ່ສາມາດຊອກຫາດິນທີ່ເໝາະສົມໄດ້ຕາມການ ຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ມີການທົດແທນຄືນເປັນເງິນສົດຕາມມູນຄ່າດິນຕາມທ້ອງ

ຕະຫຼາດໃນປະຈຸບັນ. ແຕ່ແນວໃດກໍ່ຕາມ ຖ້າວ່າ ດິນທີ່ຖືກສູນເສຍນັ້ນ ຫາກມີສິດສ່ວນຕໍ່ກວ່າ 20% ຫຼື 20% ຂອງເນື້ອທີ່ດິນທັງໝົດ ແລະ ສ່ວນທີ່ເຫຼືອນັ້ນຍັງສາມາດສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ໄດ້ຢູ່, ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນ ດ້ວຍເງິນສົດໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນ ຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ສ່ວນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີພຽງສ່ວນ ໜຶ່ງ ຂອງດິນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແຕ່ສ່ວນທີ່ເຫຼືອແມ່ນບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ ເຂົ້າໃນຈຸດປະສົງທາງດ້ານເສດຖະກິດໄດ້, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະມີ ສິດ ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ດິນທັງໝົດໃນມູນຄ່າປ່ຽນ ແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຫຼື ໂດຍວິທີ 'ດິນປ່ຽນດິນ'.

- ດິນປ່ຽນແທນສຳລັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈະຖືກມອບໃຫ້ ຕາມຂະໜາດອັນແນ່ນອນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານທົ່ວໄປ ແລະ ຕາມຫຼັກການຂອງຜັງເມືອງ. ແຕ່ແນວໃດກໍ່ຕາມ ຖ້າວ່າດິນທີ່ ຖືກເສຍຫາຍຫາກມີຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າດິນທີ່ຈັດສັນໃຫ້, ຜູ້ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທົບຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນ ເປັນເງິນສົດເພື່ອຊົດເຊີຍຕໍ່ສ່ວນ ທີ່ຫຼຸດລົ້ນກັນ.
- ດິນກະສິກຳທີ່ປ່ຽນແທນນັ້ນ ຈະຖືກມອບໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍ ມີການໃຫ້ກຳມະສິດຄອບຄອງຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ພ້ອມທັງຍົກເວັ້ນພາ ສີ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຖ່າຍໂອນກຳມະສິດ, ຄ່າຂົນທະບຽນ ແລະ ທຳ ນຽມຕ່າງໆ.
- ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ມີດິນຖືກຢຸດການນຳໃຊ້ຊົ່ວຄາວ ຍ້ອນວຽກງານ ຂອງໂຄງການຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນ ຕໍ່ລາຍ ຮັບສູງສຸດ ທີ່ຖືກສູນເສຍ ແລະ ຕໍ່ຊັບສິນ ທີ່ຖືກເປ່ເພເສຍຫາຍ ຕາມ ແຕ່ລະກໍລະນີ.
- ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດ ຍ້ອນການສູນເສຍດິນ ແລະ ສະຖານທີ່ ການຄ້າ ກໍ່ຈະມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າຂົນສົ່ງເຊັ່ນດຽວກັນ.

3. ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນການສູນເສຍເຮືອນ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ.

- ກົນໄກສຳລັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ ຈະຕ້ອງທົດແທນດ້ວຍເງິນສົດ ໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຂອງວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ໂດຍບໍ່ມີການຫັກຄ່າລຸ້ຍຫຼຽນ ຫຼື ຫຼຸດຄ່າທົດແທນສຳລັບວັດຖຸກໍ່ສ້າງທີ່ຍັງເຫຼືອ.
- ຖ້າວ່າເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ ສ່ວນໃດໜຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນສາມາດນຳໃຊ້ຕໍ່ໄປໄດ້, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ສຳລັບສ່ວນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຂອງສິ່ງປຸກສ້າງນັ້ນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຟື້ນຟູສິ່ງປຸກສ້າງໃນສ່ວນທີ່ເຫຼືອນັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ໄດ້. ໃນກໍລະນີ ສິ່ງປຸກສ້າງສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຫຼື ພື້ນທີ່ຍັງເຫຼືອໜ້ອຍ ເຊິ່ງບໍ່ສາມາດປຸກເຮືອນໄດ້ຕາມມາດຖານຕ່ຳສຸດ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດຕໍ່ສິ່ງປຸກສ້າງດັ່ງກ່າວໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໂດຍບໍ່ມີການຫັກຄ່າລຸ້ຍຫຼຽນ ຫຼື ຫຼຸດຄ່າທົດແທນຕາມວັດຖຸທີ່ຍັງເຫຼືອ.
- ຜູ້ທີ່ເຊົ່າເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ ສຳລັບເປັນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຫຼື ເພື່ອຈຸດປະສົງຕ່າງໆ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດເທົ່າກັບມູນຄ່າເຊົ່າສາມເດືອນລວມທັງຄ່າເສຍຫາຍອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນເງິນຈ່າຍຄ່າເຊົ່າລ່ວງໜ້າ ແລະ ທັງຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຊອກຫາທີ່ຢູ່ອາໄສໃໝ່.

4. ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນການສູນເສຍທຸລະກິດ.

- ກົນໄກສຳລັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຍ້ອນການສູນເສຍທຸລະກິດ ແມ່ນ:

- ສະໜອງສະຖານທີ່ທຸລະກິດບ່ອນໃໝ່ໃນຂະໜາດເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ມີທີ່ຕັ້ງ ເຊິ່ງໃຫ້ລູກຄ້າສາມາດ ເຂົ້າເຖິງໄດ້ ແລະ ເປັນທີ່ເພິ່ງພໍໃຈຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດ້ວຍເງິນສົດໃນມູນຄ່າທົດແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໃນກໍລະນີບໍ່ມີດິນທີ່ເໝາະສົມທົດແທນຄືນໄດ້.
- ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດ້ວຍເງິນສົດ ສຳລັບໂຄງລ່າງດ້ານທຸລະກິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ແມ່ນຕ້ອງຈ່າຍໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງໂຄງລ່າງນັ້ນ ໂດຍບໍ່ມີການຫັກຄ່າລຸ້ຍຫ່ຽນ ຫຼື ຫຼຸດຄ່າທົດແທນຕາມວັດຖຸທີ່ຍັງເຫຼືອ.
- ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດ້ວຍເງິນສົດສຳລັບການສູນເສຍລາຍຮັບໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ.
  - ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນທ້າງຮ້ານຖືກເສຍຫາຍຈາກໂຄງການ ແລະ ຖືກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຍົກຍ້າຍອອກ ຍ້ອນວ່າ ທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດໜຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແຕ່ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນ ບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຖ້າວ່າເຂົາມີຄວາມຕ້ອງການສະຖານທີ່ໃໝ່ ກໍຕ້ອງໄດ້ຕອບສະໜອງໃຫ້ແລະ ເປັນທີ່ຮັບຮອງເອົາໄດ້ໃນມາດຖານຕໍ່າສຸດ, ໃນກໍລະນີ ເມື່ອທີ່ຂອງຮ້ານຂາຍເຄື່ອງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ຫາກກວ້າງກວ່າເມື່ອທີ່ທີ່ສະໜອງໃຫ້ໃໝ່ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ສຳລັບສ່ວນເມື່ອທີ່ ທີ່ຫຼຸດລົ້ນກັນນັ້ນ.

5. ຖ້າມີຜົນກະທົບຍ້ອນໂຄງການຕໍ່ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ຂອງຊຸມຊົນ (ເຊັ່ນ ຊົນລະປະທານ, ນັກປະປາ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ທາງເຂົ້າຫາບ້ານ ຫຼື ທົ່ງນາ, ສະຖານທີ່ສັກກາລະບູຊາ, ໂຮງຮຽນ, ສະຖານທີ່ຊຸມນຸມ, ຕະຫຼາດ) ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ປົວແປງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆເຫຼົ່ານັ້ນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີກວ່າເດີມ.

6. ການປະເມີນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ ແມ່ນເອົາມູນຄ່າສະເລ່ຍຂອງຜົນຜະລິດໃນແຕ່ລະປີ ຄູນໃຫ້ຈຳນວນປີທີ່ຕົ້ນໄມ້ນັ້ນຍັງສາມາດສືບຕໍ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດໄດ້. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍສຳລັບຜົນຜະລິດໃນແຕ່ລະປີ ແມ່ນຕ້ອງອີງໃສ່ລາຄາຕະຫຼາດຕົວຈິງໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ. ໃນກໍລະນີ ຕົ້ນໄມ້ການຄ້າ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ປູກທົດແທນຄືນ ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ຕອບສະໜອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນວຽກງານກ້າຍ້ຍໄມ້ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາປ່າປູກດັ່ງກ່າວ.

7. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ການສູນເສຍໂອກາດໃນການເຮັດທຸລະກິດ.

- ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ ບົນພື້ນຖານເຮັດການບໍລິການ ຫຼື ການລ່າເນື້ອ, ການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ຫຼື ການຂຸດຄົ້ນ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ໃນມູນຄ່າຂອງການສູນເສຍໂອກາດໃນການເຮັດທຸລະກິດນັ້ນ ໂດຍອາດເປັນທັງວັດຖຸ ແລະ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອການຟື້ນຟູທຸລະກິດນັ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ກໍ່ຄືໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ດີກວ່າເກົ່າ ຫຼື ຍ່າງໜ້ອຍກໍ່ເທົ່າກັບລະດັບກ່ອນມີໂຄງການ.
- ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໃຫ້ບູລິມະສິດ ແກ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໃນການເຂົ້າເຮັດວຽກໃນໂຄງການ ໂດຍມີເງິນເດືອນທີ່ເໝາະສົມ.

8. ໃນກໍລະນີ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ບໍ່ຕ້ອງການໄປຢູ່ຕາມສະຖານທີ່ໃໝ່ ທີ່ທາງໂຄງການກຳນົດໄວ້ໃຫ້ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໃນມູນຄ່າປ່ຽນແທນເປັນເງິນສົດ ຕໍ່ຊັບສິນທີ່ເສຍຫາຍນັ້ນ ບວກກັບເງິນອຸດໜູນເພີ່ມເຕີມສຳລັບການຂົນສົ່ງ ແລະ ການຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່ຢູ່ສະຖານທີ່ ທີ່ເຂົາເຈົ້າເລືອກໄປເອງ.

9. ການອຸດໜູນຕ່າງໆ: ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍທັງໝົດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການອຸດໜູນຢ່າງພຽງພໍ ອາດເປັນທັງອາຫານ ຫຼື ເງິນສົດ ໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານໄປເຖິງໄລ

ຍະການພື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າ
ໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

10. ການຍົກຍ້າຍສິ່ງປຸກສ້າງ, ສະຖານທີ່ທາງສາດສະໜາ ແລະ ສິ່ງສັກກາລະ
ບູຊາ

ຊັບສິນທາງດ້ານສາດສະໜາ ແລະ ຊັບສິນຂອງຊຸມຊົນທັງໝົດທີ່ຖືກຜົນ
ກະທົບ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກໍ່ສ້າງຄືນໃໝ່ໃນເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ໂດຍເຈົ້າຂອງ
ໂຄງການຈະເປັນຜູ້ຮັບພາລະທັງໝົດ ໃນການໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບວຽກງານກໍ່ສ້າງ, ການ
ຂົນສົ່ງ ແລະ ການຈັດພິທີທາງດ້ານຮີດຄອງປະເພນີຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 23: ການພັດທະນາເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

1. ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ; ເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສ, ເຂດກະສິກຳ ຫຼື ເຂດການຄ້າ
ໂດຍຂຶ້ນກັບແຕ່ລະກໍລະນີ ຕ້ອງໄດ້ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດໃກ້ຄຽງກັບເຂດທີ່ຢູ່ເກົ່າ ເທົ່າທີ່
ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໂດຍໃຫ້ມີສະພາບທາງດ້ານພູມສາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ທີ່ດີກວ່າເກົ່າ ຫຼື ຢ່າງໜ້ອຍກໍ່ເທົ່າກັບເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບນັ້ນ.
2. ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ຄັດເລືອກໃໝ່ນັ້ນ ຕ້ອງມີຄວາມເໝາະສົມສຳລັບການ
ເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ສາມາດ
ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງຫຼາຍຂຶ້ນ.
3. ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດທີ່ບໍ່ມີຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານສິ່ງແວດ
ລ້ອມ ຫຼື ໄພທຳມະຊາດ ແລະ ຖືກຈັດວາງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຖານໃນການ
ອອກແບບຜັງເມືອງໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສາມາດມີຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າ
ເຖິງ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕໍ່ຊຸມຊົນ (ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ວັດວາອາຮາມ
ແລະ ອື່ນໆ) ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ (ນ້ຳປະປາ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ໄຟຟ້າ,
ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເທົ່າທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້) ແລະ ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນ
ໃໝ່ດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກໍ່ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຢ່າງຄົບຖ້ວນກ່ອນການ
ຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນອອກຈາກຖິ່ນເດີມຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

4. ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ເປັນເຂດກະສິກຳ ຕ້ອງໄດ້ຕອບສະໜອງເນື້ອທີ່ ທີ່ມີຂະໜາດພຽງພໍ ໂດຍໃຫ້ມີທັງພື້ນທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດກະສິກຳ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ເຮັດສວນຄົວ.
5. ການຍົກຍ້າຍຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນຂອງຊຸມຊົນ ເປັນຕົ້ນປ່າໄມ້ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ນັ້ນ ມີຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້, ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ແລະ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍນັ້ນ ມີຄວາມສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.
6. ທີ່ຕັ້ງຂອງເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກບົນພື້ນຖານການປົກສາຫາລື ກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ໃຫ້ເປັນທີ່ຮັບຮອງເອົາໄດ້ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ມາດຕາ 24: ການສຳຫຼວດ ແລະ ອອກແບບ ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່

1. ການຄັດເລືອກເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ສຳລັບເປົ້າໝາຍກະສິກຳ ຕ້ອງດຳເນີນບົນພື້ນຖານການສຳຫຼວດພາກສະໜາມຢ່າງລະອຽດ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄຸນລັກສະນະຄວາມສາມາດຂອງດິນ ເພື່ອຮັບປະກັນການຜະລິດກະສິກຳແບບຍືນຍົງ.
2. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການພັດທະນາເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ເຊິ່ງລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການສຳຫຼວດດິນ ແລະ ສຳຫຼວດພາກສະໜາມ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ມູນຄ່າໃນການກໍ່ສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆ ແລະ ຖະໜົນທົນທາງໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ອື່ນໆ ຕ້ອງລວມເຂົ້າໃນມູນຄ່າຂອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ຕ້ອງສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ.
3. ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດທີ່ຖືກຍ້າຍໄປຢູ່ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ຕ້ອງໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນກຳມະສິດ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດທີ່ຕິດພັນກັບການສຳຫຼວດ, ການອອກໃບຕາດິນ, ການຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ການມອບໃບຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ໝວດທີ V

ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ກັບປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 25: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ກັບມວນຊົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດຕາມເນື້ອໃນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 12 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 26: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ, ຂອບເຂດ, ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ, ຕາຕະລາງເວລາ ແລະ ທາງເລືອກຕ່າງໆ ໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ການພື້ນຟູເສດຖະກິດ ຂອງໂຄງການ ໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດຊາບ ລວມທັງ ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂຄງການ ໂດຍຜ່ານກອງປະຊຸມກັບປະຊາຊົນ ທີ່ຈັດຂຶ້ນໃນລະດັບຊຸມຊົນ ແລະ ບ້ານ ແລະ ດຳເນີນການ ປຶກສາຫາລືກັບກຸ່ມຄົນທີ່ເປັນຈຸດສຸມ. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຊຸກຍູ້ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນເວລາມີກອງປະຊຸມ ປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບກຸ່ມຄົນທີ່ເປັນຈຸດສຸມ.

ມາດຕາ 27: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງສະໜູນເປັນເອກກະສານກ່ຽວກັບລາຍລະອຽດຕ່າງໆ ຂອງກອງປະຊຸມທີ່ຈັດຂຶ້ນກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ ຊຶ່ງຕ້ອງມີ: ວັນທີ, ສະຖານທີ່ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີ ແລະ ບັນຫາທີ່ພື້ນເດັ່ນຕ່າງໆ. ຖ້າໄດ້ມີການປະກາດແຈ້ງການໃດໜຶ່ງໃຫ້ປະຊາຊົນຊາບ, ລາຍ

ລະອຽດຕ່າງໆ ຂອງການປະກາດ ລວມທັງສຳເນົາເນື້ອໃນຂອງປະກາດແຈ້ງການ
ນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາເຂົ້າໃນເອກະສານທີ່ສ້າງຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 28: ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຊາບ ກ່ຽວກັບ
ຄວາມຄົບໜ້າຂອງການເຄື່ອນໄຫວຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ພ້ອມທັງຄາດໝາຍ
ເວລາທີ່ຈະສຳເລັດກິດຈະກຳຂອງວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໂດຍຜ່ານ
ສົມວນຊົນ ແລະ ຖ້າບ່ອນໃດມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ກໍ່ຕ້ອງສ້າງສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ
ມວນຊົນ ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ ທີ່ເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 29: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ
ໂຄງການຊາບ ກ່ຽວກັບຮ່າງແຜນ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຫຼື ບົດລາຍງານການ
ເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃນຮູບແບບ ແລະ ວິທີທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍ
ແລະ ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ ສາມາດເຂົ້າຫາໄດ້ສະດວກ. ນອກນັ້ນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ
ຕ້ອງໃຫ້ໂອກາດແກ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໄດ້ປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນ
ຕໍ່ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຫຼື ບົດລາຍງານການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ
ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ກ່ອນຈະປັບປຸງແຜນນັ້ນໃຫ້ສຳເລັດ. ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດ
ສັນປະຊາຊົນລະອຽດ ສະບັບສຸດທ້າຍ ຫຼື ບົດລາຍງານການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ
ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຍັງຈະໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ
ໂຄງການ ແລະ ໃຫ້ທ້ອງຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຊາບ ເຊັ່ນດຽວ
ກັນ.

ມາດຕາ 30: ສຳລັບໂຄງການທີ່ມີການກ່ຽວຂ້ອງກັບຊົນເຜົ່າທີ່ດ້ອຍໂອກາດ
ໃດໜຶ່ງ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຍຸດທະສາດ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງ
ກ່າວ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍຜ່ານຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າ
ຊົນເຜົ່າເລົ່ານັ້ນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈຕະຫຼອດໄລຍະການວາງແຜນ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຕີລາຄາໂຄງການ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ມີຄວາມໝາຍສໍາຄັນ ໂດຍເຮັດຕາມບາດກ້າວດັ່ງນີ້:

- (i) ການເຜີຍແຜ່ຂ່າວສານ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ;
- (ii) ຜູ້ຕາງໜ້າ/ຜູ້ນຳຊົນເຜົ່າ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ຫຼື ນັກວິທະຍາສາດສັງຄົມ ທີ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈດີ ກ່ຽວກັບປະຫວັດ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີຂອງຊົນເຜົ່າ ຈະໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເປັນປະຈຳໃນທຸກການປຶກສາຫາລືກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ;
- (iii) ເມື່ອໃນກອງປະຊຸມທັງໝົດ ຈະຖືກສ້າງເປັນເອກກະສານຢ່າງຄັກແນ່ ແລະ ມີການແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນກັບຊົນເຜົ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ VI
ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ມາດຕາ 31: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 13 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

1. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທຸກດ້ານຂອງໂຄງການ ບົນພື້ນຖານການປົກສາຫາລື ແລະ ວິທີການທີ່ໂປ່ງໃສ ແນໃສ່ຕົກລົງແກ້ໄຂບັນຫາດ້ວຍການເຫັນດີເຫັນພ້ອມນຳກັນ ຢູ່ໃນລະດັບໂຄງການ ກ່ອນທີ່ຈະສົ່ງຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງທຸກດັ່ງກ່າວໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະດັບເມືອງ ຫຼື ລະດັບສູງກວ່ານັ້ນ ຫຼື ກ່ອນການປະຕິບັດຕາມຂະບວນການຂອງສານປະຊາຊົນ.
2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກຄຳຮ້ອງຟ້ອງທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບເປັນລາຍລັກອັກສອນ (ຫຼື ໄດ້ຮັບການລາຍງານປາກເປົ່າ) ຈາກປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ສ້າງເປັນເອກກະສານຄັກແນ່.
3. ພາຍຫຼັງທີ່ລັດຖະບານໄດ້ຮັບຮອງເອົາໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງເຮັດໃບສະເໜີເປັນທາງການໄປຍັງລັດຖະບານ ເພື່ອຂໍສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂຶ້ນໃນແຕ່ລະເມືອງທີ່ໂຄງການຕັ້ງຢູ່ ເພື່ອແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການເວນຄົນທີ່ດິນ, ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ທີ່ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ເປັນຜູ້ສະເໜີມາ.
4. ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

- ຜູ້ຕາງໜ້າອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ;
- ນາຍບ້ານ;
- ຕົວແທນຂອງຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ;
- ຜູ້ອາຈຸໂສພາຍໃນບ້ານ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າເຈົ້າຂອງໂຄງການ.

5. ຂັ້ນຕອນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

- ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໃຊ້ທຸກຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອຊອກຫາວິທີທີ່ມີໄມຕິຈິດໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງທຸກ ທີ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍົກຂຶ້ນມາໃນລະດັບໂຄງການ. ຖ້າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫາກບໍ່ພໍໃຈກັບຄຳຕົກລົງ ຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ພາຍໃນ 15 ວັນ ນັບແຕ່ມີສິ່ງຄຳຮ້ອງທຸກ, ຄຳຮ້ອງທຸກນັ້ນ ຈະໄດ້ສົ່ງຂຶ້ນຫາຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຂັ້ນເມືອງ.
- ຖ້າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ບໍ່ໄດ້ຮັບຄຳຕອບຫຍັງຈາກຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ພາຍໃນ 15 ວັນ ນັບແຕ່ມີສິ່ງຄຳຮ້ອງທຸກຂຶ້ນ ຫຼື ຖ້າບັນຫາຫາກບໍ່ຖືກແກ້ໄຂ ຈົນເປັນທີ່ພໍໃຈຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ຄຳຮ້ອງທຸກນັ້ນ ຈະໄດ້ຖືກນຳສະເໜີໄປຫາສຳນັກງານໃຫຍ່ຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ຖ້າບັນຫາຫາກຍັງບໍ່ຖືກແກ້ໄຂໄດ້ພາຍໃນ 20 ວັນ ຫຼັງຈາກສິ່ງເອກະສານ ຮອດ ສຳນັກງານຂອງໂຄງການ ແລະ ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເວລານັ້ນຜູ້ຮ້ອງທຸກ ສາມາດສົ່ງຄະດີນັ້ນ ຂຶ້ນຫາສານ.

6. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບທັງໝົດ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆທາງ ດ້ານບໍລິຫານ ແລະ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ໃນຂະບວນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງນີ້.

ໝວດທີ VII

ການຕິດຕາມກວດກາ

ມາດຕາ 32: ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 16 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ໝວດທີ 13 ແລະ ໝວດອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

1. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງວາງກົນໄກອັນຈຳເປັນ ສຳລັບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຕິດຕາມ ກວດກາຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ການຄວບຄຸມດູແລການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຢູ່ໃນໂຄງການຂອງຕົນ. ວຽກງານຕິດຕາມກວດກາຕ້ອງດຳເນີນການດັ່ງນີ້:

- ຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຂອງວຽກງານໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຂອງຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໂດຍປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.
- ຕິດຕາມການແຈກຢາຍງົບປະມານ ຈາກທ້ອງການສຳນັກງານຂອງໂຄງການ ເຖິງໜ່ວຍງານພາກສະໜາມ ເພື່ອກວດກາເບິ່ງເວລາໃນການຕອບສະໜອງງົບປະມານນັ້ນ ໄດ້ຖືກຕ້ອງກັບຕາຕະລາງເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຄັ້ງກ່າວ ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ງົບປະມານນັ້ນຖືກນຳໃຊ້ຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ໜ້າວຽກທີ່ກຳນົດໄວ້ລ່ວງໜ້າ ໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກຳນົດຂັ້ນຕອນທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບການສ້າງບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຈັດການໂຄງການທົບທວນຄືນ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ນຳສົ່ງເຖິງຫົວໜ້າໂຄງການ ແລະ ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ພິຈາລະນາ ແລະ ຖືເປັນພາກໜຶ່ງ ຂອງບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ ຊຶ່ງຢ່າງໜ້ອຍຈະໄດ້ເຮັດໜຶ່ງຄັ້ງ ຕໍ່ ຫົກເດືອນ.
3. ໃນກໍລະນີ ໂຄງການມີຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ວ່າຈ້າງ ອົງການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ທີ່ມີປະສິບການ (ທີ່ປຶກສາພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ) ແລະ ເປັນຜູ້ທີ່ມີບົດຮຽນ ແລະ ຄວາມຊຳນິ ຊຳນານງານໃນວຽກງານວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຕິດຕາມກວດກາວຽກງານການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.
4. ອົງການຈັດຕັ້ງຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກທີ່ຖືກວ່າຈ້າງນັ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນວຽກຂອງຕົນ ແລະ ນຳສະເໜີບົດລາຍງານຕໍ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຢ່າງໜ້ອຍ ໜຶ່ງຄັ້ງຕໍ່ທຸກໆຫົກເດືອນ.
5. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງນຳສົ່ງບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ໃຫ້ ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ພິຈາລະນາ.
6. ການຕິດຕາມກວດກາ ໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໄປຈົນເຖິງການເຮັດສຳເລັດວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນທັງໝົດໃນໂຄງການ.

7. ໃນກໍລະນີ ໂຄງການມີຜົນກະທົບຕໍ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງສ້າງ ກິນໂກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ ແລະ ໂຄງປະກອບການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການ ປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນ ແລະ ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືກັບ ຜູ້ນໍາຊຸມຊົນ ແລະ ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍທັງສອດຄ່ອງກັບວັດທະນະທໍາ ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

ໝວດທີ VIII

ງົບປະມານ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 33: ງົບປະມານ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

1. ໃນຂັ້ນຕອນເຮັດບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກແບບລະອຽດ, ເຈົ້າຂອງໂຄງ ການ ຕ້ອງກຳນົດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ ແລະ ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ແລະ ມູນຄ່າເຫຼົ່ານັ້ນ ຕ້ອງ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງມູນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງໂຄງການ, ການວິໄຈ ທາງດ້ານເສດຖະ ກິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ການຮັບຮອງຈາກລັດຖະບານ.
2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໃນການຕອບສະໜອງທຶນ ໃຫ້ທັນເວລາ ແລະ ຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບມູນຄ່າທັງໝົດ ຂອງວຽກງານວາງ ແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າ ເສຍຫາຍ, ແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ ແລະ ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບ ລະອຽດ. ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີງົບປະມານພຽງພໍ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງຈັດສັນ ງົບປະມານໄວ້ລ່ວງໜ້າ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການດ້ານງົບປະມານ ໃນແຕ່ລະປີ ຕາມຕາຕະລາງເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

3. ໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນການກະກຽມໂຄງການ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກຳນົດແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງທຶນເພື່ອມາຮັບໃຊ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດທີ່ຕິດພັນກັບວຽກຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ບັນຫາສັງຄົມອື່ນໆ.

ໝວດທີ IX

ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ

ມາດຕາ 34: ໜ້າທີ່, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຂະບວນການທີ່ຈຳເປັນໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແມ່ນມີດັ່ງນີ້:

1. ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ອວຕສ)

ກົມສິ່ງແວດລ້ອມ, ອົງການວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ສັງກັດຢູ່ໃນສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແມ່ນຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຮັບຜິດຊອບລວມໃນການປະສານງານ ແລະ ຊີ້ນຳວຽກງານ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍຜ່ານການຄວບຄຸມດູແລ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ. ໃນນັ້ນກົມສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະ:

- ເຮັດການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃນທົ່ວປະເທດ ກ່ຽວກັບດຳລັດ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໂດຍນຳໃຊ້ວິທີການຕ່າງໆທີ່ເໝາະສົມ.

- ກວດກາ, ຕີລາຄາ ແລະ ນຳສະເໜີ ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຮັບຮອງ ຫຼື ປະຕິເສດ ບັນດາບົດລາຍງານ ຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ສະເໜີໃນໝວດທີ III ຂອງຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້.
- ດຳເນີນການກວດສອບ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ທັງໄດ້ມີການ ກວດກາ ແລະ ພິຈາລະນາ ບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາ ທີ່ອົງ ການຕິດຕາມກວດກາຈາກພາຍນອກສ້າງຂຶ້ນ; ແລະ
- ໃຫ້ຄຳແນະນຳຕ່າງໆທາງດ້ານວິຊາການ ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ເຈົ້າຂອງໂຄງການທັງຈາກພາກສ່ວນລັດ ແລະ ພາກເອກກະຊົນ.

2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ

ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົ້ນຕໍຂອງ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແມ່ນຕ້ອງ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດ ຕາມເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນ ມາດຕາ 4 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍ ຈັດສັນປະຊາຊົນ, ຕາມເນື້ອໃນລະອຽດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກ ຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ຕາມເນື້ອໃນຂອງຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້.

3. ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນ ຈະໄດ້ໃຫ້ການຮ່ວມມື ແລະ ການສະໜັບສະໜູນ ແກ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໃນການ ດຳເນີນການ ສຳຫຼວດ, ການສຶກສາພາກສະໜາມ, ການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຟ້ອງຕ່າງໆ ຕາມການສະເໜີຂອງ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ນອກນີ້, ຍັງຈະໄດ້ປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນຕ່າງໆ ໃສ່ບົດລາຍງານ ທີ່ທາງໂຄງການ ໄດ້ປະກອບຂຶ້ນມາເພື່ອພິຈາລະນາ.

4. ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນຈະຊ່ວຍເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໃນການ ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຊຶ່ງໃນ ນີ້ຈະມີ:

- (i) ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການປົກສາທາລິກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.
- (ii) ດຳເນີນການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ, ການສຳຫຼວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຂັ້ນບັນຊີຊັບສິນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ;
- (iii) ກຳນົດມູນຄ່າການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ທຸກປະເພດຂອງ ການເສຍຫາຍ;
- (iv) ຍັງຍືນກຳມະສິດຕໍ່ທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງ;
- (v) ຂະບວນການຈ່າຍຄ່າທົດແທນ ແລະ ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ;
- (vi) ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ພື້ນຟູສັງຄົມ ໃນລະດັບເມືອງ ແລະ ເຂດ; ແລະ
- (vii) ຊ່ວຍເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ຄຳຮ້ອງ ຟ້ອງຕ່າງໆ.

ນອກນີ້, ຍັງຈະໄດ້ປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນຕ່າງໆ ໃສ່ບົດລາຍງານ ທີ່ທາງ ໂຄງການໄດ້ປະກອບຂຶ້ນມາເພື່ອພິຈາລະນາ.

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 35: ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນມີສິດສະເໜີ ໃຫ້ລາງວັນ, ໃບຍ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນໆ ແກ່ບຸກຄົນ, ໜ່ວຍງານ, ບໍລິສັດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ມີຜົນສຳເລັດ ໃນການວາງແຜນ ການ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ການຟື້ນຟູສັງຄົມ.

ມາດຕາ 36: ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ລະເມີດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບ ນີ້ ຈະຖືກວິໄນ ດັ່ງນີ້: ຕັກເຕືອນ, ສຶກສາອົບຮົມ, ປັບໄໝ, ປະຕິບັດໂທດທາງອາດຍາ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີໜັກ ຫຼື ເບົາ.

ນອກນີ້, ອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ອາດ ປະຕິບັດມາດຕະການໂທດເພີ່ມ ລວມທັງອອກຄຳສັ່ງຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ສັ່ງຖອນໃບຢັ້ງ ຍືນຮັບຮອງເອົາບັນດາບົດລາຍງານຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດ ສັນປະຊາຊົນ, ສັ່ງໃຫ້ແກ້ໄຂ, ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຫຼື ທົດ ແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ຟື້ນຟູສະພາບ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຈາກໂຄງການ.

ຖ້າບັນຫາຫາກຮ້າຍແຮງກວ່ານັ້ນ, ຂະແໜງການ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຕ້ອງໄດ້ອອກຄຳສັ່ງ ໃຫ້ຢຸດຕິໂຄງການຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຕະຫຼອດໄປ ຫຼື ສະເໜີໃຫ້ຄະນະກຳມະການແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (ຫຼື ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນໃນທ້ອງຖິ່ນ) ຍົກເລີກໃບອະນຸຍາດລົງທຶນຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ນັ້ນ.

ໝວດທີ XI
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 37: ຜົນສັກສິດ

ຂໍ້ກຳນົດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່
ມີໄດ້ລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ. ບັນດາຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ບົດແນະນຳຕ່າງໆ ທີ່ຂັດ
ກັບເນື້ອໃນ ຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກລົບລ້າງ.

ລັດຖະມົນຕີປະຈຳສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ
ຫົວໜ້າອົງການ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ສ.ຈ.ດຣ. ບຸນຕຸນ ພິດສະໄໝ

Lao people's Democratic Republic
Peace Independence Democracy Unity Prosperity

Prime Minister's Office
Science Technology and
Environment Agency (STEA)

No 2432 /STEA
Vientiane, 11 November 2005

Regulations for
Implementing Decree No.192/PM on
Compensation and Resettlement of People Affected by
Development Projects

- Pursuant to the Decree on Compensation and Resettlement of People Affected No.192/PM issued by the Prime Minister of the Lao Peoples Democratic Republic dated 7 July 2005
- Pursuant to the Decree on the establishment and functioning of the Science Technology and Environment Agency, No 68/PM, dated 21 May 1999.

PART I

General Principles

Article 1 Objective of the Regulations

The objective of the Regulations is to implement the Decree on Compensation and Resettlement No 192/PM, dated 7 July 2005 and to strictly and properly comply with the Technical Guidelines for Compensation and Resettlement issued in November 2005.

Article 2 Principles of Compensation

The project owner must strictly and properly comply with the provisions determined in the Decree on Compensation and Resettlement and the Technical Guidelines on Compensation and Resettlement.

PART II

Resettlement in the Project Cycle

Article 3 The Project Owner shall undertake resettlement planning and implementation in accordance with the project cycle as follows:

The project cycle	Resettlement process
Identification	Screening/ISA/TOR for SIA ¹
Pre-feasibility study	Refine TOR/Assess options for minimizing adverse impact/ selection of suitable design option
Feasibility study	SIA/SES/IOL/RP/EMDP ²
Detailed design	Updated/final RP/EMDP
Construction, operation	RP/EMDP implementation and monitoring

To implement each step of the project cycle and resettlement process, the project owner will properly and strictly comply with the provisions determined in the Technical Guidelines on Compensation and Resettlement.

---

¹ ISA = Initial Social Assessment
 TOR = Terms of Reference
 SIA = Social Impact Assessment
² SES = Socio-Economic Survey
 IOL = Inventory of Losses
 RP = resettlement plan
 EMDP = Ethnic Minority Development Plan

PART III

Resettlement Planning, Documentation and Reporting

A. Resettlement Planning and Documentation.

Article 4 Project Owner will undertake resettlement planning to facilitate the resettlement process defined in Article 3 of these Regulations, in accordance with Article 15 of the Decree on Compensation and Resettlement and the Technical Guidelines on Compensation and Resettlement. The Project Owner will prepare the reports in accordance with the provision of article 5 to article 9 as below.

Article 5 Initial Social Assessment

During project identification, Project Owners will carry out an Initial Social Assessment (ISA) to identify relevant social issues and the types of groups of people likely to be affected by a project. The information for the ISA will be collected through field visits to selected areas and dialogues with the key stakeholders that would provide the basis for assessment of the types of information and depth of analysis required and documentation necessary for project processing, professional inputs and the skills required, and for preparation of necessary terms of reference (TORs) for more detailed studies during the project preparation stage. The ISA should be carried out using a public consultation and participatory process.

Article 6   **The types of information required would, among others, include:**

- a. Potential loss of private and communal assets;
- b. Potential loss of incomes, employment and businesses;
- c. Any potential risk of displacement;
- d. Potential impacts on vulnerable groups;
- e. Institutional and legal framework that may present constraints to mitigating social impacts; and
- f. Existing major community and social organizations.

Article 7   **Preparation and Review of Terms of Reference (TOR)**

Based on the census and inventory of loss (IOL) data, the types of reports to be prepared - Social Assessment, Land Acquisition and Compensation Report, Resettlement Plans, and Ethnic Minority Development Plans ((EMDP) - will be determined and the TORs for the preparation of the reports will be prepared by the project owner. The project authorities will clear the TORs and will authorize the budget for the simultaneous preparation of the aforementioned reports.

Article 8   Following the screening, the project owner will conduct the necessary field studies and other background investigations as recommended by the screening. Prior to undertaking the survey the project owner should implement a public information campaign to describe the project components, types of impacts, content and schedule for the census and inventory or other background surveys.

Article 9   Social Assessment

1. In projects with likely indirect social impacts as identified by ISA, project owners will conduct Social Assessment (SA) of the project using a participatory process as described in the Technical Guidelines and covering the following major areas:
  - Identification of potential social issues;
  - Stakeholder analysis; and
  - Institutional Analysis
2. The SA is an umbrella or overarching framework that embodies all human impacts including aesthetic, archaeological and cultural heritage impacts, demographic and community impacts, development and economic impacts, gender assessment, health impacts, ethnic minority groups' rights, institutional and political impacts, poverty assessment, resource issues (access and ownership of resources), and other impacts on societies.
3. Project owners will prepare a Social Assessment report, incorporating a Social Action Plan to mitigate identified social impacts and enhance identified positive impacts, and submit the same to appropriate line ministries and Science, Technology and Environment Agency for review and approval.

Article 10   Documentation

Where in a project, the ISA and screening identify direct impacts in terms of loss of private and communal assets and incomes and businesses due to acquisition of assets and change

in land use or restriction of access to community resources, depending upon the degree and scale of impacts, appropriate resettlement documents: a Resettlement Plan (RP) or Land Acquisition and Compensation Report, will be prepared. The resettlement planning documents will be prepared following three basic principles:

- Enhance the quality of life for project affected people
- To the extent that it is possible, prevent or minimize adverse social impacts
- Mitigate possible adverse social impacts

While adhering to the above principles, the resettlement planning documents will incorporate all resettlement and rehabilitation measures necessary to ensure compensation for assets acquired at replacement cost, and restoration or enhancement of livelihood for all project Affected Persons (APs).

Article 11 Land Acquisition and Compensation Report

Where the impacts of the project are mostly marginal such that less than 200 persons (about 40-50 families) are affected by the project either marginally or with limited displacement, project owner will prepare a Land Acquisition and Compensation Report for each project, sub-project, or component during the feasibility study phase of project preparation and submit to appropriate line ministry and Science, Technology and Environment Agency for review and approval. The Land Acquisition and Compensation Report must

be prepared based on census, inventory of lost assets, and consultation with affected persons. The Land Acquisition and Compensation Report shall be finalized after detailed design to include full census, final asset inventory and valuation, and final budget.

Article 12   Resettlement Plan

1. Where the impacts of the project are more severe such that more than 200 people (40-50 families) are displaced or severely affected due to the loss of productive assets, incomes, employment or businesses, by the Project, its component or sub-project, the project owner will prepare a detailed Resettlement Plan for each component or sub-project for each project, sub-project, or component during the feasibility stage of the project. The resettlement plan must be prepared based on census, inventory of lost assets, socio-economic survey, and consultation with affected persons. The Resettlement Plan will be finalized after detailed design to include full census, final asset inventory and valuation, and final budget. The Resettlement Plan shall strictly comply with the requirements of the Technical Guidelines.
2. Resettlement implementation activities will begin only after the Resettlement Plan is found acceptable and approved by Science, Technology and Environment Agency.
3. Resettlement transition period will be minimized and the acquisition of assets, compensation, resettlement and rehabilitation activities for a segment/section or phase (except

where long-term rehabilitation measures such as vocational training recommended) will be completed at least one month prior to the initiation of construction work under the respective segment/section or phase thereof.

Article 13 Information Required and Resettlement Plan Outline

A general list of information required for preparation of land acquisition and compensation reports and RPs and a generic outline of RPs are shown in the Technical Guidelines.

In undertaking RP preparation exercise, the project owner and /or consultants are expected to follow a series of steps leading to the preparation of acceptable RPs, these steps are:

- review the legal framework in the Lao PDR;
- review the detailed project design and the results and recommendations of ISA;
- in conjunction with the project owner, facilitate discussions with the local government officials in affected provinces/districts in order to agree on the RP approach; the local authorities will have to take an active role in the RP planning and implementation processes;
- undertake a census³ of all APs (with 100% coverage),

³ *The census should provide details of land and assets owned or held, and the precise amounts of assets to be acquired on a temporary or permanent basis from every affected household for the project, as well as data on the social and economic status and occupations of all APs.*

inventory of affected assets, and a sample based socio-economic survey⁴ of the project area and the proposed resettlement site(s), where it is necessary to resettle displaced persons, to establish a baseline of APs and the host population; for smaller sub-projects and depending on the availability of resources, the census, the inventory of affected assets, and the socio-economic survey may be combined into one field operation;

- hold consultations with stakeholders (including APs) to obtain their inputs for RP design and to enhance ownership, facilitate the approval process, and ensure easy implementation of the RPs;
- analyze data to identify different categories of APs depending upon the degree and scale of impacts of the project components;
- hold consultations with the key stakeholders to design the compensation package (including compensation for all types of affected assets, rehabilitation measures and other assistance) for each category of APs;
- formulate procedures for assessment of compensation for each type of the affected assets;
- formulate time bound schedule for the implementation of RP;

---

⁴ *The socio-economic survey should provide data on the existing social structure, tenurial arrangements and resource use, access to social services and infrastructure facilities by different social groups in the project area, and for the host population at the proposed resettlement site(s), clearly identifying all special interest groups, particularly those who are poor and vulnerable (e.g. tenants, landless laborers, women), and describing their special characteristics in relation to the project; the survey should also describe the expected impacts of the project - access to benefits, infrastructure and social services, and adverse impacts - on different social groups.*

- formulate procedures for grievance redress;
- determine monitoring procedures during and post-project period and identify a competent external monitoring agency for external monitoring and prepare a TOR for the same;
- prepare detailed cost estimates for implementation of the RPs including the costs for administrative overheads;

Where a project is likely to adversely affect households belonging to poverty and other vulnerable groups, the resettlement plans should specify measures⁵, additional to the compensation entitlements, aimed to improve status of the poor to bring them up to an acceptable level above the poverty line.

Article 14   Census & Socio-economic Surveys

The Project Owners will conduct field surveys to collect following information for preparation of necessary documents and reports.

---

⁵ The measures should focus on avoid potential social risks and should be organized around the themes that include: a) reducing barriers to access to markets, trading and employment opportunities; b) improving access to and delivery of essential social services to the poor; c) empowerment through good governance, sound participatory processes and effective organization of the poor; and d) reducing vulnerability to poverty through building social assets i.e. asset building strategies such as land-for-land, replacement housing, and increased security of tenure. Non-land based strategies may include placing greater emphasis on the customary rights and cultural practices of indigenous people and ethnic minorities; provision of improved or better access to micro-finance and affordable micro-credit facilities; providing appropriate training in new jobs; and improving access to markets and employment opportunities. Interventions should be designed with greater participation by, and consultation with, the poor to ensure that their needs, priorities and preferences are fully addressed, and in a transparent manner with full involvement of civil society and stakeholders. Selection of final strategy (ies) should be based on informed choices of affected people.

1. Census

The census will include registration and collection of information on household structure and general age & gender characteristics for the APs affected by direct adverse physical and economic impacts.

2. Inventory of Affected Assets

The detailed inventory of affected assets will cover information on affected assets disaggregated by type and class; loss of other structures and fixed assets; loss of incomes, employment and businesses; tenure status of APs; loss of affected community facilities and utilities; and loss of cultural and community assets;

3. Socio-economic Baseline Survey

Project proponents will collect appropriate socio-economic baseline data for all severely affected households for use of the information for post-evaluation study after the completion of resettlement implementation. The socio-economic baseline data for selected sample of severely affected households will focus on existing households incomes, types of primary and secondary occupations, existing skills and educational levels of household members, incomes and expenditure patterns, savings, assets and debts.

Article 15 Addressing Gender in Data Collection

Collecting gender-disaggregated data is the first and most crucial step for ensuring that the needs and concerns of women are addressed in the resettlement plan. Key issues, questions and

strategies for addressing gender in data collection are presented in the Technical Guidelines.

It is important to collect data on female-headed households, and on elderly and single women. Consideration should be given to using female investigators. If not possible, then investigators should be gender sensitive and trained to collect data from women.

Article 16   Cut-off Date

The Project Owners will take necessary steps to inform all the APs affected by the development projects the commencement of census will serve as the cut-off date for purposes entitlements to compensation and other assistance in accordance with the Decree.

Article 17   Ethnic Minorities Development Plan

1. Where in a project the affected persons include any ethnic minority groups, Project Owner will collect the necessary information during the field investigations and if the impacts will be due to land acquisition only, include a separate section in the resettlement plan to address ethnic minority issues and mitigation measures.
2. Where the project will be likely have significant positive or negative impacts on ethnic minorities, beyond land acquisition impacts, the project owner will prepare an Ethnic Minority Development Plan (EMDP) during the feasibility study phase of project preparation. The EMDP will be prepared in strict compliance with the Technical Guidelines.

3. The proposed resettlement measures, types of development assistance, community participation and consultation framework, and grievance redress mechanism will be developed in consultation with tribal elders, community groups, mass organizations, non-benefit organization and other relevant organizations.
4. Where an EMDP is necessary, the project owner will be required to submit it to the relevant ministry (in case of private sector developer) and to the regulatory agency for review and approval.

Article 18 The information required for the preparation of the EMDP will include the following:

- The basic census, socio-economic data and inventory of affected assets;
- household ownership of economic and productive assets
- annual income from primary and secondary employment opportunities
- economic information of community (e.g., brief information on economic and natural resources, production and livelihood systems, tenure systems)
- social information of community (e.g., brief description of kinship, value system; types of social organizations of formal/informal groups, farming groups, etc., especially those that can help group in adjusting to potential impacts from the project)
- potential impact of sub-project on basic social services (e.g., water supply, health clinics, and schools)
- potential impact of sub-project on the social and economic livelihood

Information should be gathered from group meetings, one with a general assembly of affected ethnic minority groups in the area and one with indigenous women, especially those who live along the zone of influence of the project area. Discussions should focus on the project objectives, potential positive and negative impacts, and recommendations for project design. If the SA indicates that the potential impact of the proposed sub-project will be significantly adverse and that the ethnic minority community rejects the project, the project authorities should consider redesigning or reformulating the project.

B. Reporting:

Article 19: The project owner will submit the resettlement planning documents in accordance with Article 15 of the Decree on Compensation and Resettlement as follows:

- When the project is a government financed project, the project owner shall present the document to the Science Technology and Environment Agency (STEA) for review and approval. In this.
- When the project is domestic or foreign privately owned or joint venture between the government and private sector, the document shall be sent to relevant line ministries, local authorities and finally to STEA for review and approval. In this, STEA will be the final approving agency.

PART IV
Eligibility and Entitlements
for Compensation, Resettlement and Rehabilitation
Assistance

Article 20 In terms of Eligibility and Entitlements for Compensation, Resettlement and Rehabilitation Assistance, the project owner will properly and strictly comply with the provisions determined in Articles 3, 5, 6, 7, 8, and 9 of Decree on Compensation and Resettlement and the Technical Guidelines on Compensation and Resettlement.

Article 21 Eligibility

1. All persons or persons, household (sometimes referred to as project affected family), a firm, or a private or public institution who as of the cut-off-date reside in, utilize land in or otherwise derive livelihood from land within the project impacted area boundaries or those affected by loss of land, structures or other assets, permanently or temporarily due to the project, will be considered as Affected persons (APs) and will be eligible for compensation and other assistance in accordance with the Decree on Compensation and Resettlement and the Technical Guidelines, irrespective of the status of tenure or occupancy rights over impacted land or assets.
2. APs previously deriving income from the exploitation of natural resources such as by hunting, gathering forest products, fishing etc. are also eligible for compensation in the form of cash or support for the establishment of new means of livelihood

modalities aimed at improvement of household incomes and livelihood, or at least restoration to pre-project levels.

3. APs whose land or incomes are temporarily affected by Project activities are eligible for compensation for the opportunity cost of the loss for the duration of the period of impairment. Any damage incurred to the land, properties or structures shall be made good by the Project.

Article 22 Compensation for Impacted Fixed Assets

Entitlements for compensation and rehabilitation assistance to different categories of APs will be as follows:

1 APs losing Agricultural Land

- The general mechanism for compensation of lost agricultural land will be through provision of "land for land" arrangements of equivalent productivity and at location acceptable to the AP where significantly large or entire land holding is affected by the project. In case suitable land is not available, and at informed request of the AP, cash compensation at current market value will be provided. However, when the portion of the land to be lost represents 20% or less of the total area of the landholding with remaining area viable for continued use, cash compensation at full replacement value for the affected portion, will be provided to the AP. In cases where only part of the land holding is affected but the remaining land becomes economically unviable, the AP will be entitled to surrender the entire holding and to compensation for entire holding at full replacement value, or land-for-land option.

- The replacement agricultural land will be provided to the AP with full security of tenure, free of any tax, transfer costs, registration fee or charges.
- APs whose land is temporarily taken by the works under the Project will be compensated at replacement cost for their net loss of income, damaged assets, crops and trees, as the case may be.
- All relocating APs would be entitled to transportation allowance.

2 APs losing Residential or Commercial Land

- The general mechanism for compensation of lost residential land will be through the provision of "land for land" arrangements of equal size and at location acceptable to the AP where significantly large or entire landholding is affected by the project. In case, suitable land is not available and at informed choice of AP, cash compensation at current market value will be provided. Where the portion of the land to be lost represents 20% or less of the total area of the land holding with remaining area viable for continued use, cash compensation at full replacement value for only the affected portion of the holding will be provided to the AP. However, where only part of the land holding affected but the remaining land becomes either unviable or in area less than the minimum required under the prevailing standards, the AP will be entitled to surrender the entire holding and to compensation for entire holding at full replacement value, or land-for-land option.
- The replacement land for resettlement will be provided in fixed

plot sizes according to the prevailing standards and planning practices. However, if the lost land of the AP is in size larger than the plot sizes for relocation, a cash compensation to cover the difference of the area will be given to the AP.

- The replacement land will be provided to the AP with security of tenure, free of any tax, transfer costs, registration fee or charges at the time of transfer.
- APs whose land is temporarily taken by the civil works under the Project, will be compensated at replacement cost for their net loss of income and damaged assets, as the case may be.
- All APs affected by the loss of commercial land and premises will also be entitled to transport allowance.

3. APs losing Houses/Structures

- The mechanism for compensating loss of residential and other structures will be cash compensation reflecting full replacement cost of the structures, without depreciation or deduction for salvaged building material.
- If the house or structure is only partially being affected by the Project, and the remaining part is viable for continued use, the AP will be entitled to cash compensation for the affected portion of the structure and assistance in the restoration of the remaining structure for its continued use. However, if the remaining structure is rendered unviable or in area less than the minimum house size under the prevailing standards, the AP will be entitled to surrender the entire structure and to compensation for the entire structure at full replacement cost

without depreciation or deductions for salvaged material.

- Tenants, who have leased a house / structures for residential or other purposes and affected by the project, will be provided with a cash assistance equivalent to three months rental allowance, and to cover other losses, such as deposits, and will be assisted in identifying alternative rental accommodation.

4. APs losing business

- The mechanism for compensating loss of business will be: (i) the provision of alternative business site of equal size and location with good accessibility to customers and satisfactory to the AP, or cash compensation at full replacement value, if suitable replacement land is not available; (ii) cash compensation for lost business structure reflecting full replacement cost of the structures, without depreciation or deductions for salvaged building material; and (iii) cash compensation for the loss of income during the transition period.
- APs whose business premises are affected by the project and are required to be relocated either because the entire premises and/or structures are affected or the remaining premises and/or structures are rendered un-useable, if they so desire, will be given alternate business premises of minimum size acceptable under the prevailing standards. However, if the existing affected business premises are larger in area than the minimum plot provided at relocation site, a cash compensation to cover the difference in the area will be paid to the APs.

5. Impacts by Projects on community facilities (e.g. irrigation water supplies, drainage networks, village or farm access, spiritual or religious land or edifices, schools, meeting rooms, market places) shall be made good by the Project leaving such facilities in condition that is better than it was before.
6. Assessment of compensation for affected fruit/nut trees shall be based on average annual value of the produce multiplied by the number of remaining productive years. Compensation for annual crops shall be based on the locally prevailing market prices for the produce. For standing timber trees, the Project shall re-establish a plantation at a new site, where applicable, and provide additional compensation to cover the cost of weeding and other plantation maintenance activities.
7. Compensation for Lost / Impaired Economic Opportunity
  - APs whose livelihood is based on the service sector or in hunting, gathering or otherwise exploiting natural resources shall receive compensation in cash to the value of economic opportunity lost due to project intervention together with cash, materials, and training support for economic restoration in alternative sustainable livelihoods at levels better than or at least equivalent to the pre-Project situation.
  - The Project Owner shall accord to APs priority for wage labour employment in Project activities at locally pertaining equitable wage rates.
8. APs who elect to self-relocate will receive full compensation at replacement cost in cash for their lost assets plus additional allowances for transportation and for reestablishment at their chosen relocation site.

9. Subsistence Allowance:

- All relocating APs shall receive adequate subsistence allowance in food rations or their cash equivalent during the transition period until the full restoration of livelihood in line with the targets set forth in the RP.

10. Relocation of Religious/Ceremonial Premises and Structures

All affected community and religious assets shall be re-established or rebuilt at alternative sites and the full cost of construction, transportation and the culturally compatible ceremonies involved shall be borne by the Project.

Article 23   Resettlement Site Development

1. Resettlement sites; residential, farmland or commercial; as the case may be, should be located as near as possible to previous locations with comparable environmental and geographical features better than, or at least equivalent to the affected land.
2. Selected Relocation sites must have adequate opportunities for business and income generation activities to enable APs achieve sustainable livelihoods.
3. Resettlement areas must be located on sites free from any environment risks or natural disaster and laid out in accordance with local prevailing planning standards with convenient access to: community facilities (schools, clinics, religious sites etc) and services (water supply, drainage, electricity, telecommunications as applicable); should be fully developed prior to displacement of APs from their existing locations.

4. Agricultural resettlement areas must provide homestead plots of sufficient size to include appropriate spaces for storage of agricultural products and keeping of livestock, and for kitchen gardens.
5. Relocation of APs affected by loss of community resources such as forests should ensure continued access to forest resources, grazing/ pasture land and community forests.
6. Location of resettlement sites must be selected in consultation with APs and it should be acceptable to them.

Article 24   Resettlement Site Survey and Design

1. Selection of resettlement sites for agricultural purposes must be based on detailed field investigations taking into account land capability characteristics that ensure sustainable agriculture production.
2. The cost of resettlement site development including the cost of land survey and field investigations, land development, cost of community facilities and infrastructure, access and local distribution roads, etc. should be included in the resettlement cost and shown in the RP.
3. All APs relocated to resettlement sites must be provided with secured tenure and Land Use Right Certificates. All costs incurred in surveys, titling, registration and allocation of Land Use Right Certificates must be borne by the project

PART V

Public Participation, Consultation and Disclosure

Article 25 The Project Owner shall properly and strictly undertake public consultation, participation and disclosure in accordance with the provisions determined in article 12 of Decree on Compensation and Resettlement and the Technical Guidelines on Compensation and Resettlement.

Article 26 The Project Owner shall inform all key stakeholders, including women and identified vulnerable groups, of the project objectives, scope, likely impacts, schedules, and compensation, resettlement and rehabilitation options. Information about the project shall also be provided through public meetings held at commune, village or hamlet level and focus group discussions. The Project Owner shall encourage the participation of mass organizations, non-benefit organizations and other relevant agencies during the public meetings and focus group discussions.

Article 27 The Project Owner shall document details of all public meetings held with all stakeholders with dates, location and the information provided and the major emerging issues. Where public announcements are made, the details, together with a copy of the text of the announcements, shall be included in the documents.

Article 28 APs should be kept informed of progress of resettlement activities and targets for completion of key activities through using mass media and where possible, through

establishment of Public Information Centres at convenient locations.

Article 29 The draft Resettlement Plan or Land Acquisition and Compensation Report shall be disclosed to Project Affected Persons in a form and manner they can understand and in an easily accessible place. Project Affected Persons shall be given an opportunity to comment on the draft Resettlement Plan or Land Acquisition and Compensation Report before it is finalized. The final detailed Resettlement Plan or Land Acquisition and Compensation Report will also be disclosed to Project Affected Persons and in provincial and district offices.

Article 30 For projects that will involve any ethnic minority groups, the Project Owner shall ensure that the strategy for addressing the issues is formulated through participatory process and that ethnic minority groups participate in decision-making throughout project planning, implementation, monitoring and evaluation. Further, the Project Owner shall ensure meaningful consultation and participation following the steps that will include: a) information dissemination will be in the local language; b) a tribal representative/leader and relevant agency representative or a social scientist knowledgeable in the ethnic minority group's history and tradition will always be present in all discussions with clusters of ethnic groups; and c) all meetings will be properly documented and shared with the concerned ethnic minority groups.

Part VI
Grievance Resolution

Article 31 The Project Owner shall properly and strictly undertake grievance resolution in accordance with the provisions determined in article 13 of Decree on Compensation and Resettlement and the Technical Guidelines on Compensation and Resettlement.

1. Project Owners will handle all grievances related to any aspect of the project or sub-project through consultations conducted in a transparent manner and aimed at resolving matters through consensus at the project level to pre-empt all disagreements being referred to the district level GRCs or higher level and ultimately to the court of law.
2. The Project Owners will document all complaints received in writing (or written when received verbally) from the APs.
3. Upon approval of the project by the GoL PDR, the project owners will make a formal request to the GoL to establish Grievance Redress Committee (GRC) in each district covered by the project to address any complaints and grievances pertaining to land acquisition, compensation and resettlement that are brought forward by APs.
4. A Grievance Resolution Committee (GRC) shall be comprised of: 1) A local government representative; 2) village head(s); 3) representatives of the affected households, other than the village heads; 4) Village elders or local level representatives of mass organization or other relevant agencies; and 5) The project Owners representatives.

5. Grievance Redress Procedure will comprise of the following:

- Project Owner will make every effort to find an amicable settlement to the complaints or grievances brought up by APs at the project level. If the APs are not satisfied with the decision of the project authorities within 15 days from the filing of the complaint, the AP will submit the complaint to the district level GRC.
- If the APs do not receive any response from the GRC within 15 days of filing the complaint, or if the matter is not resolved to the satisfaction of the AP, the complaint may then be submitted to the head office of the project owners and STEA.
- If the matter still remains unresolved within 20 days of filing the complaint to the project owner and Science, Technology and Environment Agency, the complainant may then forward his/her case to the Court of Law.

6. Project will cover all administrative and legal costs incurred in pursuant to the grievance redress procedures.

Part VII

Monitoring and Evaluation

Article 32 The Project Owner shall properly and strictly undertake monitoring activities in accordance with the provisions determined in article 16 of Decree on Compensation and Resettlement and chapter 13 and other relevant chapters in the Technical Guidelines on Compensation and Resettlement.

1. Project owners will make necessary arrangements for continuous monitoring and supervision of resettlement implementation in their project. The monitoring activities will:
  - Follow-up the progress of works at each step of the resettlement and compensation process with regard to compliance with the provisions of the Resettlement Decree.
  - Monitor the delivery of budget amounts from headquarters to the field units in terms of the timely availability of funds in accordance with implementation schedule and ensure that said budget amounts has been expended in the fashion envisaged and for the purposes envisaged in the RP.
2. Project proponents will establish appropriate procedures for preparation of periodic reports covering monitoring activities for internal review by project managers and for onward transmission to supervisors and to the Regulatory agency (STEA) as part of the project progress reports, at least once in every six months of the life of the project.
3. Where projects have significant social impacts, the project owners will contract an experienced external monitoring agency (international and domestic consultants, research and academic institution or other relevant agencies) with the necessary skills and expertise in resettlement planning and implementation for periodic monitoring of the resettlement implementation activities.
4. The contracted External Monitoring Agency will carry out monitoring in accordance with its terms of reference and submit periodic reports, at least once in every six months, to the Project Owner.

5. Project Owners will submit a copy of the external monitoring report to the Regulatory Agency (STEA) for review.
6. The internal and external monitoring of resettlement implementation activities will continue until the completion of all resettlement activities in the project.
7. Where projects have impacts upon ethnic minority groups, the project owners will ensure that community participation and consultation framework and grievance redress mechanisms are developed in close consultation with community leaders and local officials in culturally appropriate ways familiar to the affected communities.

Part VIII

Resettlement Costs and Budgets

Article 33   Resettlement Costs and Budgets

1. Project Owners will ensure that all resettlement planning and implementation costs, including that of the EMDP and SA, are determined during the feasibility stage of project preparation and that these costs are included as an integrated part of the project for purposes of costs and benefit and economic analyses and for getting approval from the GoL PDR.
2. Project Owners will be fully responsible for timely provision of funds in a timely fashion to meet all costs of planning and implementation of resettlement and compensation, EMDP and SA. To facilitate availability of funds, project owners will make advance provisions for yearly budget requirements in accordance with the implementation schedule.

3. Project Owners will determine sources of financing all costs associated with resettlement and other social issues during the project preparation stage.

PART IX

Functions and responsibilities of Institutions

Article 34 The functions and responsibilities and the processes required in resettlement planning and implementation are as follows:

1. Science, Technology and Environment Agency (STEA)

The Department of Environment of the Science, Technology and Environment Agency (STEA) in the Office of the Prime Minister has been assigned with the overall responsibility for coordination and regulation of compensation, resettlement, and rehabilitation activities in development projects nationwide. The Department of Environment will perform an oversight function through regulation, monitoring and supervision of resettlement activities in development projects. The Department of Environment will:

- Carry out nationwide dissemination of information on the Decree and these Implementing Regulations on Compensation and Resettlement through using tools and methodologies, as appropriate.;
- Review, evaluate and propose that STEA approve or reject project reports and documents that are presented in the Part III of these Regulations.

- Carry out periodic inspections & monitor resettlement implementation activities and review monitoring reports of the external monitoring agencies; and
- Provide technical guidance to implementing agencies and other private sector project developers.

2. Project Owner

The key functions and responsibilities of the Project Owner are to properly and strictly comply with the provisions determined in article 4 of Decree on Compensation and Resettlement and these Implementing Regulations and the detailed provisions in the Technical Guidelines on Compensation and Resettlement.

3. Line Ministries and Other Technical Agencies at National Level

All line ministries and other relevant technical agencies at national level shall extend full cooperation and assistance to the Project Owner in carrying out field studies, surveys, consultation with affected communities, and in addressing complaints and grievances as and when requested by Project Owner and STEA. In addition, they will provide comments for the draft reports produced by the projects owners.

4. Local Authorities

Local authorities shall assist the Project Owner in the following resettlement planning and implementation activities:

- (a) public information dissemination and consultation
- (b) conducting census, socioeconomic and inventory of losses surveys
- (c) establishing compensation prices for all categories of losses
- (d) validating tenure status of land and structures
- (e) the payment process for compensation and assistance
- (f) planning and implementing resettlement and rehabilitation activities at the district and commune level and
- (g) Assisting Project Owner in addressing grievances and omplaints.

In addition, they will provide comments on the contents of for the draft reports produced by the projects owners.

PART X

Rewards and Sanctions

Article 35   Rewards

Line ministries and various relevant agencies both at national and local level have the right to make proposals for rewards or other appropriate forms of recognition for the achievement of the Involuntary Resettlement process in Lao PDR by persons, entities, companies or any organization that have made remarkable accomplishments in the planning and implementation of compensation, resettlement and rehabilitation programs.

Article 36   Sanctions

Any person, entity or any organization that violates these Implementing Regulations shall be sanctioned by the following measures: warning, re-education, fine and criminal punishment that is commensurate with the violation.

In addition, **Science**, Technology and Environment Agency, may impose additional sanctions, including orders to: cancel the resettlement compliance certificate, issue an order to solve, mitigate or compensate, resettle and rehabilitate the impacts of the project.

If the matter is more serious, the concerned Project Owner shall be required to issue order to stop the project temporarily or permanently or ask the Committee for Planning and Investment (or its local offices) to remove the investment license of the Project Owner.

PART XI
Final Provisions

Article 37   Effectiveness of Implementing Regulations

These Implementing Regulations become effective from the date of signature. Any previously issued implementing regulations or guidelines that are in conflict with the intent of this document are hereby annulled.

Minister,
President of Science Technology and Environment Agency

Signed and sealed

Prof. Dr. Bountiem PHISSAMAY